

KATOLÍŠKI MIŠIJNI

Las Misiones
1944 - XXXVIII

CRISTUS VETUS CRISTUS VETUS

Catholicos 1964
DECEMBER 12

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska Slovenska tiskovna družba "Baraga", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem. Ovitik opremil arh. Vladimir Mazi.

NAROČNINA: V Argentini in sosednjih deželah: navadna 300, podporna 600, dosmrtna 3.000 pesov. V U.S.A. in Kanadi: 3 (6, 40) dolarjev. V Italiji 1.600 (3.200, 20.000) lir. V Avstriji 60 (120, 800) šilingov. V Franciji 12 (24, 160) NF. V Angliji in Avstraliji 1¼ (2½, 16) funtov.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

- Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušno-pastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.
- U.S.A.: Rev. Charles A. Wolbang C.M., St. Joseph's College, P. O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540
Mr. Rudi Knez, 679 E. 157 St., Cleveland, Ohio 44110. — Mrs. John. Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741.
- Kanada: Za župnijo Marije Pomagaj: Rev. Stanislav Boljka C.M., 611 Manning Ave, Toronto 4. Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. John Kopač C.M., 229 Brown's Line, Toronto 14, Ont. Za Port Arthur (Ont.) in za vso ostalo srednjo in zapadno Kanado: Rev. Jože Mejžič C. M., 95 Macdonald Ave, Winnipeg 2, Man.
- Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.
- Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.
- Francija: Louis Klančar C.M., Rue de Sévres 95, Paris (VI).
- Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt. — Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J. Kärnten. — Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau, D. P. Camp. Kärnten.
- Avstralija: Franc Vrabec, Archbishop's House, West. Tce. Adelaide, S. Australia.

IZ VSEBINE TE ŠTEVILKE

Pred velikim dogodkom — Velika prošnja rojakom — Sadržaji Črne Afrike: Sveti ugandski mučenci — Za domačo duhovščino — O. Stanko Poderžaj, šestdesetletnik — Po tatarskih deželah in Tibetu — Misijonska nedelja v Argentini — 14. misijonska veletombola — Znamke za misijone — Misijonski darovi.

LEPO SE PRIPOROČAMO ZA PORAVNAVO NAROČNINE!

PRED VELIKIM DOGODKOM

XXVIII. SVETOVNI EVHARISTIČNI KONGRES

je misijonski dogodek prve vrste. Pravzaprav ima vsak svetovni evharistični kongres po svojem bistvu tudi misijonski značaj, saj je v pojmu „svetovni“ vključen pojem „misijonski“, saj so misijonska področja Cerkve pač velik del tega katoliškega sveta, ki se vsaka štiri leta zbere k skupnemu evharističnemu slavlju.

Vsak svetovni evharistični kongres pa ima misijonski značaj tudi zato, ker se ga vedno udeleži zastopstvo misijonskih dežel, tako škofje in duhovniki kakor tudi verniki. Tudi imajo ti evharistični kongresi navadno v svojem programu misijonska razpravljanja, prireditve in razstave.

Od misijonske akcije pač v veliki meri zavisi evharistično življenje človeštva. „Od sončnega vzhoda do sončnega zahoda se bo darovala mojemu imenu prečista daritev,“ je napovedal prerok Malahija. Evharistija kot daritev je za vse človeštvo! Kajti za vsakega človeka, brez rase, plemenske ali narodnostne razlike velja Kristusova beseda: „Kdor je ta kruh, bo živel vekomaj!“

MISIJONI NA ZADNJEM KONGRESU V MÜNCHENU

Posebno močno je bilo poudarjeno misijonstvo na zadnjem svetovnem evharističnem kongresu v Münchenu, Nemčija. Lahko rečemo, da je bil misijonski svet in njega problemi neprestano na dnevnem redu, v tej ali oni obliki. Pri otroški maši so peli v domačinskih jezikih zastopniki raznih misijonskih dežel; v duhovnike je bilo posvečenih več bogoslovcev-domačinov: misijonske prireditve so bile bogate in zelo obiskane; med udeleženci si pogosto srečaval predstavnike misijonskih narodov drugih ras; vse ozračje kongresa je bilo prežeto te misijonske veseljnosti Cerkve.

PRVI SVETOVNI EVHARISTIČNI KONGRES V MISIJONIH

Letošnji svetovni evharistični kongres pa ima še posebno viden misijonski poudarek: Vršil se v Bombay, enem glavnih mest druge največje poganke dežele, Indije. Pravzaprav lahko rečemo, da je to prvi svetovni evharistični kongres, ki se vrši v misijonskih krajih, v pretežno poganski deželi. Vršil se je eden zadnjih, da, v Manili na Filipinih, ki so azijsko otočje, a že povsem pokristjanjeno, tako da danes Filipinov nihče ne smatra za misijonsko, ampak za katoliško deželo Daljnjega Vzhoda. V Indiji pa je kake 4 milijone katoličanov in nekaj milijonov drugih kristjanov med več kot 300 milijoni poganov! In na istem polotoku je še država Pakistan, povsem mohamedanska. . .

Zastopniki vsega katoliškega sveta se bodo zbrali v tej misijonski deželi k češčenju Evharističnega Kralja. Na kongresu ne bodo le govorili o misijonih, ogledovali misijonsko razstavo, srečavali udeležence iz misijonskih dežel. . . , ampak se bodo znašli sredi pogankega morja, sredi misijonske dežele, misijonskega ljudstva, misijonske akcije Cerkve; misijonov ne bodo doživljali le na razstavi, ampak v resnici!

YSI UDELEŽENCI KONGRESA BODO — MISIJONARJI

Da, ves ta svetovni evharistični kongres bo ne le češčenje svete Evharistije od strani vsega človeštva, ampak bo tudi veliko misijonsko dejanje Evharističnega Kristusa in celotnega njegovega mističnega Telesa, sv. Cerkve.

Jezus v sveti hostiji, njegov namestnik na zemlji, papež, škofje in duhovniki iz vsega sveta in tisoči vernikov vseh ras in narodov — vsi bodo te dni misijonarji. Nikdar v zgodovini človeštva in Cerkve in nje misijonske akcije ni nobena misijonska dežela kaj takega doživela! Edinstveni dogodek v zgodovini katoliških misijonov!

NAJVEČJI MISIJONAR — PAVEL VI.

Kako krasno je uredila božja Previdnost: Prvi svetovni evharistični kongres, ki se vrši v misijonski deželi, je postavila v čas, ko so Kristusovi namestniki zaključili skoraj stoletno umaknjenost za vatikanske zidove in stopili med človeštvo! Pavel VI. je najprej poromal na kraje, kjer se je Jezus za ves svet rodil, kjer je Jezus ves svet učil, kjer je Jezus za ves svet umrl, kjer je Jezus za ves svet svojo Cerkev ustanovil in odkoder se je ta njegova Cerkev začela razširjati v svet. Drugo potovanje Kristusovega namestnika na zemlji pa bo zdaj tja, kjer se ta Kristusova Cerkev bori, že dva tisoč let bori, da deželo Kristusu osvoji.

Svetovni evharistični kongres, to največje liturgično slavje svete Cerkve, v Indiji in z navzočnostjo tiste Skale-Petra, na kateri Kristus gradi svojo Cerkev, pa v času, ko vesoljni cerkveni zbor tako poudarja poživitev misijonske akcije —, to je dejstvo, ki bo veliko pomenilo za bodočnost vsega misijonstva in zlasti misijonov v Indiji.

URA POSEBNIH MILOSTI ZA MISIJONE

To je prekrasna prilika, lahko rečemo: ura božje Previdnosti za poživitev, obogatitev, pospešitev misijonstva! Ali bo katoliški svet razumel to božje povabilo, ali bo sodeloval s to izredno božjo milostjo? Ne gre le za sodelovanje na evharističnem kongresu samem, za njega čim lepši uspeh, ampak za poživljenje evharističnega življenja po vsem katoliškem svetu in za pospešitev misijonske akcije iz Evharistije, iz te naše evharistične življenjske sile za našo katoliško, tudi misijonsko dejavnost!

SLOVENCİ NA KONGRESU V BOMBAYU

Slovenci, da, tudi Slovenci se moramo vključiti v življenje in dogajanje tega izrednega svetovnega evharističnega kongresa. Saj bomo tudi mi zastopani na njem! Ne vemo še, ali se bo mogel kak slovenski škof podati na kongres, saj se komaj vračajo od zasedanj cerkvenega zbora, ne vemo, ali bodo mogli iz domovine na to slavje vsaj nekateri duhovniki in verniki. Pač pa vemo, da bomo lepo zastopani tamkaj po — slovenskih misijonarjih v Indiji! In iz zamejstva, vemo za vsaj enega izmed nas, ki se bo kongresa udeležil: č. g. Vinko Zaletel je že v začetku novembra odletel iz Koroške na Daljni Vzhod, da se udeleži kongresa, še preje pa obišče kar se da veliko slovenskih misijonarjev po vsej Aziji, da jim prinese nas vseh pozdrav in besedo pobude, pa da nam

Papež Pavel VI. je še kot milanski nadškof potoval po misijonih in tu ga vidimo na obisku misijonov v Afriki, kjer deluje naš rojak č. br. Pregelj, katerega vidimo na sliki, kako poklekne pred kardinalom in mu poljubi nadpastirski prstan.

od njih prinese v besedi in sliki dokumente njih misijonskega življenja in delovanja. Pisal nam je že iz Hong Konga, kjer je obiskal Stankota Pavlina SDB; pisal nam je iz Formoze skupaj z dr. Janežem in Francem Rebolom MM; obiskal bo naše drage misijonarje in misijonarke tudi na Japonskem, v Vietnamu, v Siamu, Burmi in končno v Indiji. Nazadnje pa bo vse zamejske rojake, posebno pa vse misijonske prijatelje zastopal na misijonskem svetovnem evharističnem kongresu v Bombayu, kjer bo tiste dni gost v zavodu slovenske misijonarke s. Konradine Resnik, ki tamkaj deluje. Po povratku pa bodo deset tisoči Slovencev v zamejstvu ne le brali njegova poročila o vsem tem velikem doživetju, ampak prisostvovali njegovim predavanjem, gledali njegove slike o slovenskih misijonarih in njih ustanovah in o svetovnem kongresu. . .

Mi vsi pa molimo za ta kongres, za čim popolnejše njega evharistične in misijonske sadove, za naše bogatejše misijonsko sodelovanje v smislu pobud vesoljnega cerkvenega zbora in zlasti za nove misijonske poklice! Molimo, žrtvuemo in — delajmo!

L. L. C. M.

Velika prošnja rojakom

ZA VZGOJO NOVIH MISIJONARJEV V „BARAGOVEM MISIJONIŠČU“

Druga stran ovitka nam kaj rada služi za kake posebne zadeve slovenske misijonske akcije. V lanskem jubilejnem letniku smo na njej objavljali jubilejne darove „Katoliškim misijonom“. V prihodnjem letniku pa želimo to stran posvetiti drugi prevažni misijonski akciji, katero naj bi slovenski misijonski prijatelji v prihodnjem letu še posebej podprli in ji s tem omogočili večji razmah, to je VZGOJI NOVIH MISIJONARJEV.

Kljub prevažnemu in cvetočemu delu za vzgojo domače duhovščine bo še vsaj 100 let treba pošiljati na zrela Gospodova polja žančev iz katoliških dežel: misijonarjev. Čim bolj pospešimo njih pošiljanje, tem hitreje bodo lahko vzgojili domače duhovnike! Koncilski očetje so izredno poudarili nujnost sodelovanja vseh katoličanov pri pospeševanju misijonske akcije in pri najvažnejšem v njej: pri vzgoji novih misijonarjev.

Tudi Slovenci moramo doprinesiti svoj delež. Zadnjih 20 let skoraj ne pošiljamo misijonarjev na misijone! Zakaj ne? Ker jih ne vzgojimo! Tako imamo danes na misijonskem polju samo kakih 50 misijonarjev in misijonark, dočim smo jih imeli pred 20 leti kakih 140... Zadnji čas je, da vzgojo in pošiljanje novih misijonarjev vzamemo bolj resno v poštev. Če hočemo, da bomo v bodočih 20 letih poslali kaj novih delavcev v Gospodov vinograd, jih moramo že danes iskati, jih vzgajati, moliti zanje, jim h cilju na vse načine pomagati! To je naša najvažnejša misijonska naloga v zaledju danes in jutri!

Eden glavnih ciljev „Baragovega misijonišča“, radi katerih je bilo ustanovljeno in se tudi tako imenuje, je prav vzgoja bodočih misijonarjev. Veliko osebnih žrtev od strani duhovnikov, ki malo število gojencev s toliko misijonsko ljubeznijo vzgajajo in uče, pa tudi veliko gmotnih sredstev terja to delo. Po dolgih letih prizadevanja bo prva skupina petih slovenskih fantov kmalu stala pred od-

ločitvijo, da vstopijo kot gojenci Baragovega misijonišča v novicijat Misijonske družbe sv. Vincencija Pavelskega — lazaristov. Poleg njih se bo prihodnje leto v Baragovem misijonišču vzgajalo kakih 15 slovenskih fantov — torej kakih 20 gojencev, ki imajo oni, njih starši in vzgojitelji kot glavni cilj pred očmi: postati duhovniki in misijonarji!

Še veliko več pa bi moglo biti gojencev Baragovega misijonišča, ako bi imeli sredstva, da bi vsaj nekatere sprejemali, šolali in vzgajali brezplačno, zlasti ker vlada v Argentini gospodarska kriza, katera mnogim staršem onemogoča izredne žrtve za te visoke cilje. In tu se obračamo in se bomo celo leto obračali na slovenske misijonske prijatelje v vsem zamejstvu, da nam pomagajo s svojimi izrednimi darovi v tem letu položiti temelje ne le za letošnje, ampak za stalno vzdrževanje vsaj desetih gojencev Baragovega misijonišča. *Potrebujemo deset „vzdrževalnin“ po 1.000 dolarjev*, katerih vsaka, dobro naložena, bi letno dala obresti vsaj 100 dolarjev, kar pomeni skromno enoletno vzdrževanje enega gojenca „Baragovega misijonišča“. Če se nam torej posreči pridobiti z letošnjo akcijo 10 takih vzdrževalnin, nam je za nedogledno dolgo dobo omogočeno brezplačno vzdrževanje 10 gojencev Baragovega misijonišča, in ko ti doštudirajo, novih desetih, in tako naprej, ne da bi morali zanje iskati novih vzdrževalnin.

Ni mišljeno, da bi en sam dobrotnik in takoj vplačal celotno vzdrževalnino, ampak skozi celo leto se lahko zbira s sodelovanjem večjega števila dobrotnikov posamezna vzdrževalnina. Vseh deset vzdrževalnin bomo poimenovali in v vsaki številki bomo navedli došle prispevke za posamezne vzdrževalnine, dokler ne dosežejo celotne vsote 1.000 dolarjev.

Vzdrževalnino in prispevke navajamo v dolarski valuti, ne ker bi imeli v mislih le darovalce iz dolarskih dežel, ampak ker je ta valuta splošno upoštevana in trdna ter zato najbolj praktična. Darovalci pa naj bi bili iz vseh dežel, kjer žive rojaki, od Chileja, Argentine ter Venezuele — preko USA in Kanade in evropskih dežel — tja do Avstralije...! Bog naj jih od vseh strani da, da bodo bodoči novi misijonarji sad žrtev vsega slovenskega zamejstva.

Vzdrževalnine imenujemo takole:

1. V čast Jezusu, Odrešeniku sveta
2. V čast Mariji, Kraljici misijonov
3. V čast apostolu narodov, sv. Pavlu
4. V čast zavetnikom misijonov, sv. Frančišku Ks. in Mali Tereziji
5. V čast sv. Vincenciju Pav., ustanovitelju Misijonske družbe
6. V proglasitev Barage blaženim
7. V dvig škofa Slomška na oltarje
8. V spomin škofa Rožmana
9. V spomin padlih domobrancev
10. V zahvalo slovenskim misijonarjem.

Eden bo želel darovati pod tem ali onim vzvišenim vidikom, vsi pa za en in isti veliki cilj: Vzgoja novih misijonarjev v Baragovem misijonišču!

Dragi misijonski prijatelji! Prosmo Vas, da se oklenete te, za bodočnost slovenske misijonske akcije tako odločilno važne pobude in da prispevate manjše ali večje vsote za te „vzdrževalnine“!

Slovenski misijonarji in misijonarke! Za vaše naslednike gre! Vabimo Vas, da s svojimi verniki in katehumeni molite za božji blagoslov tej akciji in za vse dobrotnike, ki se je bodo oklenili!

Trdno upamo, da bomo v prvih številkah novega letnika že lahko objavili prve lepe odzive, ki bodo pobudili še druge, da bo akcija rasla in dosegla pred koncem leta svoj cilj!

„Baragovo misijonišče“

„Katoliški misijoni“

„Slovenska misijonska zveza“

SADOVI ČRNE AFRIKE

SVETI UGANDSKI MUČENCI

Roman Rus, Rim

V bleščečem okviru drugega vatikanskega vesoljnega cerkvenega zbora so bili dne 18. oktobra slovesno proglašeni za svetnike ugandski mučenci.

Eden prvih misijonarjev v Ugandi je leta 1882 takole opisal deželo: „Ugandsko kraljestvo, ali kakor ga domačini imenujejo Buganda, se razširja v ekvatorskem predelu severno in severozapadno od jezera Viktorija-Nyanza. Dežela je izredno lepa: zeleni griči se menjavajo s svežimi dolinami in plodnimi polji v ravnini. Vsepovsod je bujna vegetacija tropskih krajev s svojimi visokimi rastlinami in ogromnimi drevesi. Tu in tam so vode in močvirja v pretežni večini pokrita z visokim ločjem in trsjem. Tu je v resnici večna pomlad. Skozi vse leto zori sadje in rože s svojimi živahnimi barvitimi cvetovi prepajajo zrak z najslajšim vonjem. Podnebje je tu vse drugačno kot v ognju Sahare. Temperatura je skozi vse leto enaka. Ponoči ne pade pod 13°, podnevi pa redko doseže 30°.“

V začetku leta 1878 je Sveta Stolica zaupala novo nastali družbi „belih očetov“ nalogo, da ponese vero v središče Afrike v pokrajine ob jezerih Nyanza in Tanganjika, ki so bile še nepoznane.

Misijonarji, ki so bili določeni za Nyanzo, so prispeli v Ugando leta 1879. Tam jim je priredil kralj Mtesa izredno topel sprejem. Čim so mogli govoriti v domačem jeziku dežele, so jih obkročili katehumeni, katerih število je bilo dan na dan večje. Ta vpliv pa je kaj kmalu vzbudil v kralju nezaupanje, in sicer v taki meri, da je konec leta prisilil misijonarje, med katerimi je bil zlasti zaslužen p. Lourdel kot apostol Ugande, da so zapustili deželo. Dve leti nato pa jih je njegov naslednik Mwanga, ki je še kot mlad knez gojil do njih veliko prijateljstvo, zopet poklical. Na žalost pa njegova naklonjenost ni trajala dolgo. Še ni minilo leto dni od povratka misijonarjev, ko je vladar prepovedal svojim podložnikom, da bi sledili Kristusovi veri. Vsi novokrščeni so pred njegovim sodiščem pogumno izpovedali svojo vero in raje z junaštvom pretrpeli najhujše muke, kot pa da bi jo zanikali.

Zgodovina verskih preganjanj vse od začetka krščanske dobe nam ni nikoli dala na razpolago toliko točnih podatkov, ki so tako skrbno potrjeni, kot so podatki, ki jih imamo o 22 ugandskih mučencih. Od leta 1885 do leta 1887 je vladar Mwanga poslal v smrt skoraj 200 kristjanov, katoličanov in protestantov. Če je samo 22 katoliških mučencev dvignjenih na čast oltarjev, se je to zgodilo zato, ker je bilo mogoče samo zanje dokazati, da so umrli zaradi vere in da so sprejeli smrt iz ljubezni do vere.

Med 22 mučenci, ki so bili sedaj kanonizirani, se pravi, proglašeni za svetnike, je bilo 12 pažev kraljevskega dvora. Ostalih 12, ki so bili stari od 25 do 50 let, pa je pripadalo najrazličnejšim družbenim kategorijam: dva sta imela važno mesto na dvoru, dva sta bila poglavarja, dva vojaka, eden je bil poglavarjev oproda, itd.

Prvi, ki je umrl, je bil Josip Mukasa, ki je bil vodja dvornih pažev;

SVETI UGANDSKI MUČENCI
(Podoba s kanonizacijskega procesa)

zadnji pa Janez Marija Muzeyi. Prvi je umrl 15. novembra, zadnji pa 27. januarja. Vsi drugi so bili ubiti v mesecih maju in juniju leta 1886. Dne 8. junija jih je bilo 13 živih sežganih v Namugongo 17 milj daleč od kraljevske rezidence. Sedem drugih je umrlo na različne načine. Vseh 22 mučencev je predstavljalo del prve skupine katoličanov, ki so bili krščeni v Ugandi. Štirje so prejeli krst leta 1882, drugi pa v letih 1882 in 1886. Med zadnjimi so bili štirje krščeni od Karla Lwanga isto jutro, ko so bili obsojeni na smrt. Vsi so bili laiki. Med mučenci ni nobene ženske. Iz tega pa ne smemo sklepati, da bi bile med prvimi ugandskimi mučenci ženske manj močne kot moški. Mnoge bi rade sprejele mučeništvo; med njimi princeza Klara, hčerka vladarja Mtesa, ki je javno zavrgla kraljevi amulet, ki so ga pogani posebej častili, ali sestra mučenca Mwangali, ki je javno izzivala vojake, ko so peljali v smrt njenega brata.

Na razpolago imamo neizpodbitne dokaze, da so mučenci izvajali velik moralni vpliv v svojem okolju in da so bili oni sami previdnostno sredstvo za mnoga spreobrnjenja. V času izgnanstva misijonarjev v letih 1882 in 1885 so laiki zagotovili širjenje krščanstva in zajamčili verski pouk in krst spreobrnjenecv. Po zaslugi njihove vneme se je število kristjanov v tistem času početvorilo.

Eden glavnih razlogov, ki je povzročil izbruh kraljeve jeze, je bila odklonitev pažev, da bi se uklonili vladarjevim pretiranim spolnim zahtevam. Bilo je prvič v zgodovini Ugande, da se je kdo uprl vladarjevi volji. Vladarja je še posebej ščuval predsednik vlade Katikiro, ker se je bal, da bi mu kak kristjan, zlasti Josip Mukasa, odvzel mesto. To nam pojasni, zakaj je bil prav Josip Mukasa prva žrtev.

Med drugimi razlogi preganjanja ne smemo pozabiti vraževernega strahu Mwange. Bal se je, da bi se duhovi maščevali, če bi bil njihov kult nadomeščen s krščanskim kultom. Poleg tega so tudi muslimani večkrat podžigali vladarja v njegovih preganjalnih nagonih. Namen preganjanja je bil, uničiti krščanstvo. Uspeh pa je bil dokaj drugačen. Leta 1886 je bilo vseh krščenih katoličanov v Ugandi komaj 200. Danes jih pa je nad dva milijona. Med njimi je 250 afriških duhovnikov. V Ugandi so trije škofje domačini. Imajo osem škofij v polnem razvoju. Nadškof iz Rubage msgr. Josip Kiwanuka, je prvi Afričan, ki je postal škof v modernem času in pripada družini enega novih svetnikov.

Vsako leto 3. junija slave praznik mučencev v Namugongu. Na tisoče romarjev obišče ta dan svetišče mučencev, kjer prisostvujejo pontifikalni sveti maši na kraju mučeništva.

Ta izredni napredek Cerkve v Ugandi dobro kaže izredni zagon evangelizacije črne celine. V manj kot enem stoletju se je število katoličanov v Afriki dvignilo od nekaj deset tisočev na 26 milijonov.

V naslednjem podajamo nekaj kratkih podatkov o vsakem mučencu.

Josip Mukasa je bil vodja pažev mlade krščanske skupnosti. Obglavljen je bil 15. novembra 1885, njegovo truplo so zažgali. Bil je star 24 ali 25 let.

Karel Lwanga je bil naslednik Mukase kot vodja krščanske skupnosti na dvoru. Vodil je paže v dvorani za avdijence. Papeža Pij XI in Pij XII sta mu zaradi njegove vneme za širjenje vere dala naslov zaščitnika Katoliške akcije v Afriki. Umrl je dne 3. junija 1886, ko so ga počasi žgali na ognju. Star je bil okrog 25 let.

Matiya Mulumba je bil najstarejši teh mučencev. Star je bil 50 let. Naj-

Prej je bil musliman; krščanstvo je spoznal pri anglikancih, ki so prišli na otok leta 1879. Ko je spoznal katoliške misijonarje, se je dal krstiti in je postal goreč apostol. V svoji hiši je zgradil majhno kapelo, kjer je v odsotnosti misijonarjev učil katoliški nauk. Njegova smrt je bila ena najgrozovitejših. Odsekali so mu roke in noge in ga pustili umirati tri dni. Umrl je 30. aprila 1886.

Dionizij Sebuggawo. Tega je sam vladar dne 25. maja 1886 prebodel s kopjem. Bil je prvi mučenec preganjanja tega leta. Star je bil 16 let.

Andrej Kaggwa je bil vodja naselja in osební prijatelj vladarja Ewanga. Bil je eden glavnih voditeljev kristjanov v odsotnosti misijonarjev. Njegova hiša je bila središče molitve in krščanskega pouka. Dne 26. maja 1888 so ga razsekali na kose. Star je bil 30 let.

Poncijan Ngondwe je bil kraljevski stražar. Prosil je krvnike, naj ga puste umreti na polju. Umrl je preboden z nožem dne 20. maja 1886. Star je bil 35-40 let.

Atanazij Bazzekuketta je bil 20-letni paž, ki je imel nalogo skrbeti za gardarobo in kraljevski zaklad. Prosil je, da bi umrl, predno bi prispeli v Namugongo. Iz strahu, da bi ga pomilostili, so ga krvniki v resnici že poprej umorili. Umrl je 27. maja 1886.

Mbaga Tuzinde je bil 17-letni paž. Bil je adoptirani sin vodje krvnikov in je odklonil rešitev za ceno odpada. Umrl je 3. junija 1886 od udarca s palico na tilnik, nakar so ga vrgli v ogenj.

Gonzaga Gonza. Verige so mu tako zrezale noge, da ni mogel priti do morišča. 24 let star je umrl, usmrčen s kopjem dne 27. maja 1886.

Noe Mwangali je bil lončar in strojar, prijatelj Banabakinta in Mulumbe. Ljubil je delo in apostolsko siromaštvo. Bil je resnični apostol v svojem okolju. Umrl je 31. maja 1886 preboden s kopjem, privezan k drevesu, in je bil star 35 let.

Luka Banabakintu je bil iz družine, ki je oskrbovala kralja z ladjami za njegovo brodovje na jezeru Nyanza. Bil je eden prvih katoličanov v Ugandi. Pretrepel je mučniško smrt, sežgan živ v Namugongi leta 1886 3. junija, potem ko je odklonil, da bi ga rešila družina. Star je bil okrog 35 let.

Jakob Buzabaliawo je bil član dvora in vodja dvornih igralcev na cimbale. Živega so sežgali v Namugongi dne 3. junija 1886. Odklonil je vino iz banan, ki so ga ponudili žrtvam. Star je bil 25 do 30 let.

Bruno Serunkuma je bil čuvar kraljevske orožarne, iz družine bojevnikov. Korakal je na čelu spreveda obojencev in odklonil vsako olajšavo. Vrgli so ga v plamene 8. junija 1886. Star je bil 30 let.

Muggaga je bil paž, star 16 ali 17 let, vedno vesel in dober z vsemi. Umrl je živ sežgan 3. junija 1886. Bil je eden tistih, ki so se posebej odlikovali po ljubezni do čistosti.

Kizito je bil pravtako paž, star 14 ali 15 let. Je najmlajši teh mučencev. Bil je velik športnik in se je odlikoval v plavanju in v borbi. Prejel je sveti krst nekaj ur pred smrtjo 3. junija 1886, ko je bil sežgan živ.

Mukasa Kiriwawanwu je imel nalogo sprejemati goste na dvoru. Bil je v trenutku svoje smrti katehumen in verjetno ni prejel drugega krsta kot krst krvi. Star je bil 16 ali 17 let in je bil tudi on živ sežgan v Namugongu 3. junija 1886.

Gyavira je bil star 17 let. Bil je redek primer čistosti. Bil je sel na dvoru: tudi on je bil živ sežgan 3. junija 1886.

Adolf Ludigo je bil iz aristokratske družine, zelo znan po svoji ponižnosti. „Smo močni, umiramo za Kristusa“, je dejal pred smrtjo na grmadi dne 3. junija 1886. Star je bil 24 ali 25 let.

Anatol Kiriggwajjo je bil eden najpriljubljenejših pažev vladarja Mtesa in Muwanga zaradi svoje dobrote in miline. Ni hotel sprejeti častnih služb na dvoru. Ko je umrl na grmadi v Namugongu dne 3. junija 1886, je imel 20 let.

Ambrozij Kububa je bil dvorni paž in se ni hotel skriti v teku preganjanja. Ko je umrl na grmadi v Namugongu dne 3. junija 1886, je ime komaj 18 let.

Ahil Kiwanuka je bil dvorni paž. Pred smrtjo je šel pozdravit svoje poganske sorodnike. Živ sežgan dne 3. junija 1886, je imel samo 17 let.

Janez Marija Muzei je poslednji od dvaindvajsetih mučencev. Njegovo ime pomeni „moder in spoštovan“. Kristjani so ga vpraševali za svet. Bil je v pomoč Josipu Mukasu pri pouku katekizma za dvorne paže. Na nasvet misijonarjev se je v teku preganjanja skrnil. Toda kasneje se je sam prijavil pri vladarju, ki ga je dal 27. januarja 1886 obglaviti. Star je bil 30 ali 35 let.

Apostolski proces za te mučence so pričeli leta 1912. 6. junija 1920 so bili proglašeni za blažene. 10. maja so proces obnovili. 15. júlja leta 1964 so dokončno odobrili oba čudeža. Konzistorij za kanonizacijo se je vršil 26. septembra 1964, kanonizacija sama pa 18. oktobra 1964. Oba odobrena čudeža sta se izvršila v Rubagi v Ugandi leta 1941. Redovnica Marija Kriblet je bila prednica skupnosti misijonskega zavoda Naše Afriške Gospe. Isti skupnosti je pripadala tudi redovnica Richildi Buck; obe sta bili zaradi neprevidnosti neke sosestre, ki je umrla zaradi iste bolezni, okuženi s primitivno pljučno kugo in bile v smrtni nevarnosti. Po treh dneh molitev k ugandskim mučencem sta dokončno ozdraveli. Zdravniki so smatrali to ozdravljenje za čudežno, saj je do njega prišlo, ko so komaj pričeli z zdravljenjem bolezni, ki je že sama po sebi huda.

Važnost te kanonizacije se zrcali v sledečem. 1.) S to kanonizacijo bodo prvokrat postavljeni na čast oltarja kristjani rodu Bantu. Zato je nad 100 afriških škofov prosilo papeža, naj izvede to kanonizacijo; 2.) Vseh 22 mučencev je bilo laikov, ki so se zavedali svoje odgovornosti in bili vneti pri širjenju svoje vere. Danes gleda Cerkev prav na dvig laikov kot na enega svojih najbolj obetajočih izgledov; 3.) Kardinal Rugambwa je nedavno dejal papežu: „Današnja Cerkev v Afriki potrebuje svetih Afričanov, ki naj bi s svojim življenjem dokazali, da je svetost dana tudi za črni rod, prav tako kakor za belega ali rumenega. To bo dokaz nadržanega duha katoliške Cerkve, ki je proglašen v okrožnici „Mir na zemlji“. „Mnogo teh mučencev je darovalo svoje življenje, da ne bi omadeževali svoje čistosti. Cerkev lahko z njimi danes nudi najboljši vzgled mladini, ki mora živeti v pokvarjenem okolju.“

Skupaj s katoliškimi mučenci so umrli tudi nekateri protestantski mučenci in tudi oni iz ljubezni do čistosti in svoje vere. Zato so nekateri prosili Rim, naj bi tudi te proglasili za svetnike. V tej zvezi piše ugledna revija belih očetov „Afriška skupnost“ takole: Če katoliška Cerkev kanonizira samo tiste, ki so umrli v skupnosti z njo, s tem noče prezreti, da so tudi ti protestanti umrli, ker so gojili tiste kreposti — vero in čistost —, ki so pristno krščanske. Cerkev zato misli, da bodo tudi oni uživali nagrado, ki jo je Kristus obljubil tistim, ki ga niso zatajili in zanikali pred ljudmi.“

ZA DOMAČO DUHOVŠČINO

Ob desetletnici akcije za vzdrževanje domačih bogoslovcev
(1954 - 1964)

KAREL WOLBANG C.M., U. S. A. (Nadaljevanje.)

RAZNOVRSTNI INDIJSKI POKLICI

V St. Mary's College, Kurseong, Darjeeling v Indiji je bil v marcu 1962 posvečen o. *Aloysius P. Carvalho S.J.* Užival je na priporočilo o. Cukala štiri leta pomoč Mr. Starina. Kaplanuje v industrijskem mestu Howrah blizu Kalkute. Ohranja tudi ves čas reden pismeni stik s svojim dobrotnikom, ki je prišel v Ameriko preko Nemčije zelo mlad, deloval vse življenje v Betlehemu v železni industriji kot izvrsten mehanik in postal v zadnjih letih velik, goreč ljubitelj misijonske ideje. Nikdar poročen in brez lastne družine, si je s svojimi dobrimi deli ustvaril prelepo duhovno družino hvaležnih duš, ki ga v molitvah in apostolskih naporih ne bodo nikdar pozabile. Kako različno končujejo tudi v Ameriki svoje življenje nekateri drugi rojaki. Osamljeni, zapuščeni, brez dobrih del in božje tolažbe, ko je treba dajati račun o svojem oskrbovanju in stopiti pred Sodnika.

Ameriške gospe iz organizacije „The Catholic Daughters of America“ iz Redland, Kalifornija, so na priporočilo duhovnega vodja g. župnika Snoja vzdrževale štiri leta indijskega bogoslovca g. *K. Matthew Pulingathil-a*, ki je študiral in bil posvečen v Italiji leta 1962. Priporočil ga je misijonar Bernik in deluje sedaj kot mlad salezijanski duhovnik v Indiji.

Na mednarodnem salezijanskem bogoslovju v Turinu sta študirala tudi g. *Joseph Vaikom*, z daljšim indijskim imenom *Pazhekadavan*, in g. *Robert Kerketta*, ki je bil posvečen lani ter v septembru odšel delovat v svojo domovino. Vzdrževala ga je dve leti Neimenovana iz Ely v Minnesoti, ki je pa morala zaradi srčnega napada nadaljno pomoč odpovedati. Nadaljna tri leta vzdrževanja je prevzela blaga misijonska sodelavka Mrs. Antonija Fylypezuk iz Lethbridge, Alberta, v zahodni Kanadi.

Nevomašnika Vaikoma pa je pet let vzdrževala na priporočilo misijonarja Bernika mlada torontska družina gradbenika Johna Tratnika. Letos je bil posvečen in takoj odšel delovat v rojstno Indijo.

ZANIMIVA TROJKA SVETNIH BOGOSLOVCEV

Misijonar o. Cukale je predlagal v podpiranje tri mlade Indijce naenkrat. Bili so iz nadškofijskega semenišča za svetne duhovnike. Katoliški misijoni so o njih predčasno že pisali. Študirali in posvečeni so bili vsi trije v Kalkuti leta 1963. Pridno že delujejo kot kaplani na raznih župnijah.

Miss Mary C. Hribar iz Clevelanda je vzdrževala tri leta g. *Michaela Bhaju*, ki piše svoje ime tudi *Michael Baptist*. Nekaj časa je bil kmalu po ordinaciji kaplan misijonarja o. Demšarja, kot pričuje novejša fotografija. Sedaj že deluje na drugi fari.

Neimenovana rojakinja in zvesta misijonska dobrotnica je darovala triletno vzdrževalnino za njegovega sošolca Nepalca g. *Marcus Yonyan*.

Družina Jožeta Wintar iz Kirkland Lake, Ontario, je plačala prvoletno vzdrževalnino za Bengalca *g. Thomas-a I. Gomez*. Ko je Mr. Jože nenadoma umrl za srčno kapjo, je preostala tri leta vzdrževanja prevzela Neimenovana dobrotnica iz Združenih držav. Samo Bog ve, kako se je rajni z ženo gospo Julko veselil nove sv. maše, ki jo je dočakal že pri svojem Bogu. Tudi ta mladi indijski duhovnik moli hvaležno za svoje dobrotnike, kot vsak, ki razume veličino žrtve nepoznanega dobrotnika za nepoznanega bogoslovca v misijonih.

MISIJONSKO RAZGIBANA KOROŠKA

Misijonski dobrotniki iz fare Žitara vas na Koroškem so vzdrževali afriškega bogoslovca *g. Nicola Ouradei* iz mlade republike Togo, ki je študiral in bil lani posvečen na papeški univerzi „Collegio Urbano de Propaganda Fide“ v Rimu. Priporočil ga je monsignor Jezernik, podravnatelj bogoslovja za duhovniške kandidate iz misijonskih dežel. Novomašnik je lansko poletje ponovil sv. mašo za svoje dobrotnike v njih fari na Koroškem, kamor je v ta namen šel posebej na obisk. V Togo je veliko pomanjkanje domačih duhovnikov. Pred tremi leti so jih imeli samo devet.

Župnija št. Jakob v Rožu pa je podpirala od *g. Majcena* priporočenega kitajskega bogoslovca *g. Francis Xavier Ung S.D.B.*, ki je bil letos pomladi posvečen. Študiral je v Italiji in njegov delokrog bo zaenkrat Orient, dokler se na celinii Kitajske kaj ne izboljša.

Fara Gozdanje vzdržuje njegovega rojaka *John B. Ng*, ki ga je istočasno priporočil misijonar Majcen.

Župljani fare št. Lenart na Koroškem vzdržujejo kar dva indijska bogoslovca, ki ju je priporočil misijonar Bernik. *Thomas Pamparel* je v Turinu končal tri leta teologije in bo v prihodnjem letniku svoje študije končal ter po posvečenju odšel delovat v Indijo.

Njegov rojak *Clive Hurley* pa je istotam končal drugi letnik bogoslovja in bo po vsej verjetnosti nadaljeval preostala dva v Rimu, v novem salezijanskem mednarodnem bogoslovju. Tam bo najkasneje čez dve leti tudi posvečen v mašnika.

Verni farani iz župnije Loče na Koroškem vzdržujejo Vietnamca *Adama Huân*, ki študira v Lyonu, Francija. Tudi on je med prvimi vietnamskimi salezijanci domačini, ki se vneto pripravljajo na težko delo v trpeči domovini.

Slovenski Dušnopastirski urad v Celovcu, ki redno nabira in plačuje za imenovane duhovniške kandidate, pošilja vzdrževalnine direktno njihovim predstojnikom. Vzdržuje pa še več drugih bogoslovcev, ki jim jih posreduje Propagandni urad na Dunaju. Krasen zgled, vreden posnemanja mnogih drugih škofij! Vsak nekaj daruje, pa se vsota mnogo lažje kmalu zbere.

Na Koroškem tudi *g. Matko* in njegovi salezijanski sobratje zbirajo posamezne vzdrževalnine za kandidate svoje Družbe. V stikih so posebno z misijonarjem Majcenom.

NEPRIJETNOSTI, KADAR POGOJI VZDRŽEVANJA NISO UPOŠTEVANI

Običajno podpora pripade posameznemu duhovniškemu kandidatu samo za 4 ali 5 let teologije. V nekaj primerih je bil časovni predpogoj za dobo vzdrževanja prezrt. Tako od slovenskega misijonarja, ki je bil naprošen za predlaganje novega kandidata. Še bolj verjetno pa od njegovih predstojnikov. Zaradi tega nastanejo za dobrotnika kasneje neprijetne težave, ki se jim ni lahko izogniti.

Dva vzdrževanca: Zgoraj vidimo Indijca Tomaža Gomeza; spodaj, v družbi s šolarji misijona Khari, pa Mihaela Bhaju, tamkajšnega kaplana.

O. Cukale je priporočil v vzdrževanje jezuitskega kandidata *Joseph Paul Remediosa* iz Indije. Študira v De Nobili College v Poona. Podpiranje je prevzela dolgoletna misijonska dobrotnica v Ameriki. Sedem let je že pošiljala svojo vzdrževalnino zanj in dasi še ni povsem gotovo, kdaj bo prejemnik posvečen v mašnika, se je odločila vztrajati do konca. Velikodušna potrpežljivost dobrotnice verjetno izproša bogoslovcu vsak dan nove milosti stanovitnosti do končne zmage.

Drug tak primer, priporočen od o. Kosa na Japonskem, je jezuitski bogoslovec *Aloysius Hideo Ikuma*, ki ga je že pet let vzdrževala z ljubeznijo družina *Williamsa Kuntara* iz *Eveleth, Minnesota*. Kot vemo, bogoslovec še ni bil posvečen. Dogovor za vzdrževanje je bil pet let. Tako vzdrževani bogoslovec izgubi dobrotnika, v času, ko je morda zanj pomoč najbolj aktualna in potrebna. Samo v primeru, da se zanj javi kak nov dobrotnik, bi bilo mogoče z vzdrževanjem nadaljevati. V tekočem letu se je sicer nanovo javilo več dobrotnikov, ki so pa že dobili svoje posebne kandidate. Če je le mogoče, je namreč upoštevana pri izbiri bogoslovca želja dobrotnika, da skrbi zanj sam vsa leta teologije do mašniškega posvečenja. In celo za dodatni študij, ko se dogaja v primerih novomašnikov, ki nadaljujejo s pravico na doktorat, je najboljša, ako vzdržuje kandidata isti dobrotnik, seveda, če to zmore in je sam za to pripravljen. Vsakdo navadno želi, da njegov vzdrževanec uspešno leta priprave zaključi in da ostane po možnosti z njim v zvezi tudi kasneje, v letih duhovniškega delovanja.

Tretji tak primer je po misijonarju čuku priporočeni bogoslovec *Gaudensyo Msongo* iz *Tanganyike* v *Afriki*. On je začel študije še v svoji domovini in bil kasneje od nadrejenih odločen, da nadaljuje na Propagandni misijonski univerzi v *Rimu*, kjer tudi študira njegov rojak misijonar *Mgulunde* za doktorat. Pomoči je zelo prosil, ko se je pripravljal šele na vstop v bogoslovje s posebnimi tečaji na državnih višjih šolah. Družina *Jakoba Beznika* iz *Milwatkee, Wisconsin*, ga je 4 leta vzdrževala, kljub rastočim potrebam v lastni družini, kjer številni otroci hitro doraščajo in za šolanje vedno več potrebujejo. Tudi za tega bogoslovca, ki študijev še ni dokončal, bo potrebno še nekaj dodatnih vzdrževalnin. Kandidat je prvi domačin, ki bo v novem afriškem redu *Bratov Brezmadežnega Srca Marijinega* posvečen v mašnika za duhovno vodstvo te nove kongregacije v *Tanganyiki*.

NEPREDVIDENE TEŽAVE

Četrty primer je japonski jezuitski bogoslovec, ki ga že dve leti vzdržuje torontska družina *Viktorja Trčka*. Na priporočilo o. Kosa so predstojniki poslali ime *Mr. Hubert Shunichi Tokayanagi*. Ko kasneje ni bilo o njem nič več sporočeno, so na ponovno vprašanje o kandidatu bili v dvomu, kdo ta *Mr. Hubert* je. Čim kaj več izvemo, bomo to z veseljem objavili in dobrotnike, ki že dve leti čakajo, potolazili. Seveda bo v bodoče podobnim primeram posvečena posebna pažnja, da se izognemo neprijetnim težavam, ki jih noben dobrotnik ni vesel.

Nepredvidena, dasi vnaprej kot možnost upoštevana težava je tudi izstop ali odslovitev bogoslovca iz semenišča. Tako je goreč misijonski dobrotnik duhovnik iz Amerike 4 leta podpiral japonskega bogoslovca *Johna K. Hasegawa* in vnet kanadski dobrotnik 1 leto bogoslovca *Johna Mwano* iz škofijskega semenišča v *Tanganyiki*. Prvi je leta 1962 izstopil, drugi je bil odslovljen. Predstojniki so oba dobrotnika zagotovili, da je njih velikodušna materialna žrtev uporabljena za bogoslovski sklad. Tako gre pomoč za isti namen, dasi za druge potrebne, ki jih nihče ne podpira.

.(Sledi)

O. STANKO PODERŽAJ S. J. – 60 LETNIK

Starosta slovenskih indijskih misijonarjev o. Stanko Poderžaj S. J. slavi letos svojo 60. letnico rojstva. Slovenski misijonski prijatelji mu iz vsega srca čestitamo, želeč mu še dolgoletnega delovanja v njemu tako ljubljeni Indiji, v kateri že nad 30 let deluje! Nič bolj primernega za to priliko kot objaviti naslednji misijonarjev spis o obisku č. g. Julčeta Slapšaka pred sedmimi leti v njegovem misijonu. Ob prvi priliki upamo podati obširno sliko dolgoletnega misijonskega življenja tega našega misijonskega pionirja v indijski Bengaliji.

Z G. JULČETOM PO NAŠEM MISIJONU

Dne 19. 6. 57 ob 23,40 sem se zleknil na udobni naslonjač v kalkutski letališčni čakalnici Dum Dum. Čakal sem na g. Julčeta od sv. Lovrenca v Clevelandu, ki se je za to noč naznanil iz Tokija. Tisto zadnje njegovo pismo iz Japonske je razblinilo vse načrte, ki smo jih prej naredili; kot njegov izbrani vodnik sem si bil napisal celo stran znamenitosti, ki naj jih pokažem našemu popotniku. Najprej sem ga nameraval peljati še tisto noč v Čandernagore, na svojo sedanjo misijonsko postojanko. Ta načrt mi je prekrizal generalni vikar, češ da je predaleč, da naj gospoda najprej v Kalkuto odpeljem, potem pa naj grem drugi dan binirat na faro. S tem torej ni bilo nič. Na popisu je bila seveda misijonska postojanka Khari, Ragapur in Morapaj in cela vrsta kalkutskih posebnosti. Celo na Himalajo — Kurseong in St. Mary's — smo mislili in, če mogoče, da bi šli pogledat najvišjo goro na svetu Mount Everest, katere drobec se vidi s Tiger Hilla (Tigrove gore). No, tisto 'japonsko' pismo je jasno povedalo, da bomo imeli g. Julčeta v svoji sredi komaj dva, tri dni...

Nad menoj ob stropu so brnele električne pahljače (fans). Kar 18 sem jih naštel, čakalcev skoraj ni bilo. Ravno ob polnoči — na Telovo — odprem brevir (g. Julče ga je hitro spoznal kot svojega novomašnega, ki ga je še pred leti misijonu daroval) in ga precejšen kos opravih, ko se točno ob 12,25 onstran zazidanih uradnih prostorov oglasi ropot motorjev... Aha, g. Julče je prifrčal, sem ugibal in res, carinarji so že hiteli za svoje 'counterje', menjalec denarja se je vsedel za svojo 'baro', policist pred carinsko pregrajo, ontran te pa se čez 10, 15 minut prikaže poskočen, v črno oblečen gospod precej visoke in široke postave s kolarjem pod vratom... naš popotnik g. Julče. Sprva se kar ni zmenil za 'Indijo' s tostran pregraje, ko pa se je, sva si pomahala v pozdrav. Namignil mi je, naj bliže stopim. Ni pač videl velikega oglasa na moji strani, ki je branil prehod. Vprašam čuvaja, če smem naprej; ko mi prikima, stopim k tisti ograji in prva beseda, ko sva si segla v roke, je bila: Slona nisem pripeljal (t. j., da naju nese z letališča v Kalkuto)... G. Julče mi je potem kar čez pregrajo dal svoj površnik in klobuk, in ko so bile vse formalnosti opravljene, sva se ob eni ponoči vsedla v avto in se odpeljala proti nadškofijskemu dvorcu v Park Street. G. nadškof je namreč g. Julčeta kot dolgoletnega prijatelja misijona povabil kot svojega gosta in, da mu ne bo dolgčas, še mene povrhu!

Kar sva že na tej prvi poti v Kalkuto videla, se je našega popotnika globoko dojmilo. Hindu pogreb (mrliča so v temni noči v belo odetega nesli na iz bambusa in kokosovih vrvi spleteni nosilnici)... Peljala sva se mimo glasovite bivše izdelovalnice pušk in streliva v kraju Dum Dum (po katerem je tudi letališče dobilo ime) — po bengalsko 'Domdoma' —, kdo se ne spomni pri tem zloglasnih 'dum-dum' krogel? Po navadno sijajno razsvetljenem Čavringiju (kalkutska Fifth Avenue), ki pa je ob tej uri tudi zadelal in so dremali ob njegovih razkošnih trgovskih prostorih sveti biki in krave... sva nazadnje zavila v Park Street ter onstran kolegija sv. Frančiška Ksaverija v nadškofijski dvorec. G. Julče ni bil pripravljen na prizor, ki se nama je tu nudil: več kot pol ducata v belo odetih postav je poležavalo pri vrtnih vratih in pred samo hišo... „Kaj tudi na škofiji je tako?“ je ušlo g. Julčetu, ki so ga take speče figure že na celi poti neprijetno dirnole... „Vročina,“ sem odvrnil, „znotraj je prevroče.“

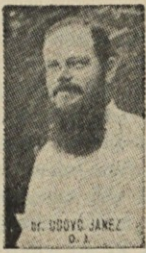
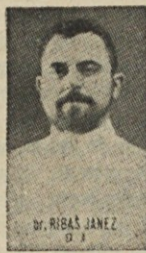
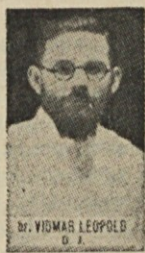
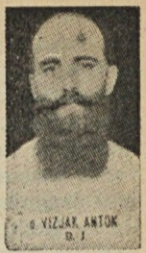
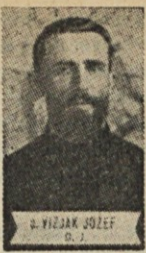
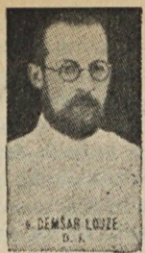
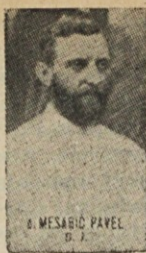
G. Julče je to na lastni koži občutil že par minut kasneje. Ravno ko je v posteljo legel, so zaradi kratkega stika električne pahljače obstale in sva pokoro (samo midva, drugod po hiši ne) delala do jutra, spanca ni bilo. To je bil prvi pozdrav Indije g. Julčetu.

Drugi dan — pravzaprav je bil isti — je g. Julče maševal v nadškofovi kapelici, ministrant v osebi moje malenkosti je bil veselo presenečen, ko je molitve po maši po skoraj 28 letih spet slišal in molil v domačem jeziku. Sarjo 'češčeno' Marijo ste spremenili v 'zdravo', drugo je še vse isto kakor takrat, ko sem skoraj deset let pri maši ob šestih odgovarjal jezuitskim patrom v stari kapelici pri sv. Jožefu na Zrinskega cesti, kjer zdaj 'mašujejo in ministrirajo' komunisti.

No, moram omeniti tudi to, da smo g. Julčeta nestrpno čakali več kot en mesec. Ker ga kar ni hotelo biti, je bilo v zadnjem trenutku nekam težko dobiti namestnika za Čandernagore. Tukaj mora duhovnik obvladati oba jezika, angleški in bengalski (in za nameček pride prav francoski in hindi), taki 'gospodje' so pa ob nedeljah in praznikih tudi drugod prezaposleni. V zadnjem trenutku se je pripetilo še boljše kakor bi pričakoval: v zameno sem dobil pravega pravcatega Bengalca, jezuita, ki je zdaj profesor angleščine v našem kalkutskem kolegiju. Poučeval je svoj čas angleščino še kot laik in se poročil s sestro mojega kharijskega kaplana. Žena mu je umrla, on se je šel izpopolnjevati na univerzo v Evropo in tam postal jezuit. Nenadoma je tisti večer 19. 6. prišel v Čandernagore (poslal ga je gen. vikar), pojedel mojo večerjo in čakal, da se vrnem. Šel sem namreč iskat avto za našega popotnika in se nisem vrnil do 9 zvečer... Avto je dal na razpolago neki inženir katoličan za vso noč. Šlo je torej vse posreči. 'Zapelo' je samo enkrat, in sicer ko sva z g. Julijem stopila iz letališkega poslopja in sva našla avto zaklenjen, šoferja pa nikjer. Šel sem ga iskat in sem ga našel zleknjenega pod nekim drevsom, kjer je zaspal...

Kar takole skačem z opisom, kot gamsi po Karavankah. Tudi to je znak vročine, ki nas zdaj pritiska in nas še bo do nekako srede novembra (se 'parimo' že od aprila). No, vročina je g. Julčeta res pošteno prišla že koj prvi dan. V Indiji se potiš tudi, ko pri miru sediš. G. Julče je bil pa živahen kot fant. Občudoval sem ga, ko se v svojem črnem talarju (mi je vroče, ko le pomislim na črnino ob tem času!) ves spoten ni vsedel, temveč sva se po zajtrku pri nadškofovi mizi šla predstaviti najprej g. nadškofu (ki se še dobro spominja prevzv. dr. Rožmana, ki ga zmeraj imenuje 'tisti mladi škof'), potem jezuitskemu redovnemu predstojniku, ki stanuje pri nadškofu, in pa generalnemu vikarju, ki mu je ravno takrat umiral oče, pa je vseeno bil nadvse prijazen in zgovoren. Potem sem g. Julija peljal v naš kolegij, kjer so ga pozdravili p. Lojze Demšar (brat pokojnega Tone-

Tole razglednico je vodstvo Bengalskega misijona v Ljubljani izdalo pred nekako dvajsetimi leti. Kaže 12 slovenskih in hrvaških misijonarjev v Bengaliji. Zgoraj od leve na desno: Jubilant o. Porderžaj, pokojni o. Sedej, Hrvat o. Mesarič, Slovenec o. Demšar, dva brata Jožef in Anton Vizjak, Hrvat od teh treh Hrvatov ni znano, da bi še kateri tamkoj deloval. Spodaj: misijonski bratje, Hrvat Šmid, Slovenec Vidmar, Slovenec Ribaš, ki umrl pred vojsko v Pazaribaghu, pred letom umrl Slovenec Drobnič, še živeči Udovč in duhovnik o. Janez Ehrlich, ki deluje na jezuitski univerzi v Kalkuti. Od gornjih 12 jih deluje v Indiji od Slovencev torej še 5: Porderžaj, Demšar, Vidmar, Udovč in Ehrlich, a kasneje sta se jim pridružila še o. Cukale in Lukan, tako da imamo danes Slovenci v Bengaliji 4 jezuitske duhovnike in 3 jezuitske brate.

ta, ki je umrl kot pomožni urednik 'Glasnika Srca Jezusovega' v Ljubljani, in p. Jankota, ki je menda pet ali šest let jedel Titov ričet), ki je tam p. minister, t. j. rektorjeva desna roka..., p. Janez Ehrlich, ki je tudi desna roka redovnega predstojnika, kateremu pomaga kot tajnik; in brat Jože Lukan, ki so mu partizani ubili dva rodna brata. S kolegijskim avtom smo se dopoldne odpeljali najprej na urad KLM, ker se je g. Julče bal, da mu jo odpihajo na hladno in ga samega puste v kalkutski soparici. Šli smo še obiskat p. Jožeta Cukaleta na fari sv. Ignacija v kalkutskem pristaniškem revirju, a ga ni bilo doma, je šel k bolniku. Šli smo potem na 'sprehod' z avtom ob Hugliju (Ganges) do znamenitega mostu, ki veže mesti Kalkuto in Hávro (Howrah) in v katedralo, ki jo je nadškof renoviral z izkupičkom od kosa zemlje pred cerkvijo, ki jo je rabil Improvement Trust za cesto.

Po popoldanskem čaju in blagoslovu smo si šli ogledat tipično kalkutsko farno sv. Terezije, obdano s farnimi šolami za angleško in bengalsko govorečo mladino obojega spola. Od tam skozi vrveče množice v tempelj boga Džogonata (gospodarja sveta), ki je ves iz marmorja in mozaika. Sezuli smo čevlje (drugače nas ne bi noter pustili), čuvaji so navzlic nekaterim častilcem kar na glas tolmačili v hindi jeziku in prižigali luči tu in tam, v upanju na bakšiš.

Ko smo se vračali, da na poti obiščemo še romarsko cerkev in sirotišnico žalostne Matere božje blizu trojne žel. postaje v okraju Sealdah (pravijo, da je

dnevni promet na tej postaji menda največji na svetu), je g. Julče samo strmel iz avta na cesto in se kar ni mogel sprijazniti s tem, kar je videl. Seveda, kdor Indije ni vaju, se mu vse skupaj zdi strašanski nered. Prometna policija na tako zabasanih križiščih kot je tole, sicer promet nadzira in vodi, a le v glavnih potezah. Ljudje, nevajeni mehničnega reda, imajo malo potrpljenja za čakanje, kar naprej in naprej se množice vsipajo čez prehode, vozovi pritiskajo naprej in na razne strani, po trije, štirje stražniki komaj vzdržujejo to, kar se ljudem, vajenim drugačnega reda, zdi le navidezna disciplina. Gre nekako za silo, a je dobro, da še kako gre... Niti misliti ni na to, da bi ob času največjega prometa policaji lovili tiste, ki se kaj pregreše, bi jim ves promet ušel... Ja, Indija Koro-mandija!

Še nekaj g. Julčetu kar ni in ni šlo v glavo in je do zadnjega z glavo majaje ponavljal: 'Ampak tiste krave!'... Vidiš jih povsod. Sredi cest in na pločnikih; pred branjarijami in na najelegantnejših trgovskih centrih. Tavaajo okrog, brskajo za hrano, prometu se ne umikajo, promet se umika njim: so pač 'svete' in — trmaste! Zaščitnikov imajo mnogo. Ko je letos naš min. preds. Nehru nekje izjavil, da so mu krave isto kot konji, je izzval vihar, posebno, ko je ob drugi priliki ošteval del sorojakov, da imajo miselnost 'kravjeka'. (Od pamtiveka je krava Indijcu najkoristnejša žival. Mnogi jo rede ne toliko zaradi mleka kot zaradi kravjeka, ki ga vsi rabijo deloma kot gorivo, deloma za 'poliranje' glinastih sten in podov, pa tudi kot zdravilni obliž. Sedanji voditelji hočejo Indijo zmodernizirati in zato zindustrializirati, pri tem pa je napoti ta 'kravjekova' mentaliteta, ki po pravici vznevoljuje času dorasle voditelje, ki jim je na čelu Nehru sam kot predsednik indijskega 'planning committee'). — Naš g. Julče je bil torej v dobri družbi, ko se je spogledoval nad kravami in kalkutskimi biki. G. Nehru in naš g. Julče bi jih že ugnala, kar se tudi še lahko zgodi, posebno če se zadnji spet enkrat nameri v Indijo, ko bo malo bolj hladno, recimo v decembru ali januarju. Ko sem jaz prišel v Kalkuto v decembru 1929, mi je bilo celo takrat ponoči tako vroče, da nisem mogel spati, posebno, ker nisem imel moskitne mreže, za pahljače je pa sezona minila.

Pa se vrnimo z g. Julijem na kalkutske ceste. Pocestni direndaj, občestni brivci, prodajna roba razpostavljena kar po tleh, kopalci pred hidranti, pranje in umivanje jedilnih posod kar na glavnih prometnih žilah, sitni berači... joj, kako se je g. Julče pohujševal in se je tudi imel za kaj. Mi Indijci smo že nekam otopeli za take in še hujše prizore. Spominjam se, kako sem nekoč še kot bogoslovec s tovariši Indijci hodil skozi bazar in sem si tiščal nos od prehudih vonjav, pa je spremljevalec pripomnil, da mu je tak sprehod v največje razvedrilo in da se mu ob teh vonjavah in spominih sline cedijo... De gustibus! Ni da bi se pre-rekali o okusih!

Drugi dan po Telovem sem g. Julija peljal ne v sedanji svoj Čandernagore (popotnik sam je izjavil kasneje, da se zidanih bajt kot so v čandernagorskem mestu, lahko nagleda doma v Ameriki), temveč na svojo bivšo mis. postojanko v Khari. In sicer namerno, da bo videl vsaj en jasen, otipljiv uspeh žrtev naših misijonskih podpornikov in tudi svojih. Na lastne oči naj se prepriča, kaj smo zadnja leta delali in kaj smo z njihovo pomočjo tudi dosegli, vsaj na zunaj. G. Julče se ni nič kaj dobro počutil, celo slabo mu je bilo zjutraj prihajalo (kar je nam orientalcem že čisto domač, znan občutek), a vodnik je bil kar odločen, da greva na pot. Če že ne ves program, moramo izpeljati vsaj eno najvažnejših točk programa, če naj bo indijski obisk g. Julija vsaj za spoznanje zadovoljiv.

Najprej sem ga odpeljal mimo 45 milj oddaljene kharijske mis. postaje po

novi cesti (ko sem l. 1946 prevzemal Khari, ni bilo tam niti kozje steze) 4 milje dlje do točke, kjer cesta obstane ob reki in se kot kakšen 'tramway terminus' v krogu obrne nazaj. Izstopiva iz avta, v par korakih sva bila na bregu reke. „Poglej,“ sem dejal, „od tukaj naprej sem 10 let pešahal ali se z džunkami vozil še 60 milj daleč na jug... Tu doli sem neštetokrat gazil in brodil in mehanično korakal po kozjih poteh, daleč tja doli na jug in na vzhod preko devet voda (v Rakkoškhalu, kjer sem pred leti novo cerkvico postavil, je treba potovati ravno preko devetero različnih rek in rečnih rokavov), celo peš sem šel enkrat vso tisto daljavo, a sem vmes enkrat prenočil. Célo knjigo bi lahko napisal o doživljajih na tistih besnih rekah, razbeljenih poljih, žeje, stradanja in telesnih naporov... Par minut spominov ob reki z g. Julijem ob strani. Ne vem, kaj si je on mislil ob tistem bežnem pogledu na v tistem kraju ne preveč široko reko (splav jo preplava v 10 minutah), ob oseki in dopoldanski tišini: obzorje, za katerim se je skrivalo deset let dela mojih najhujših fizičnih naporov mu pač ni moglo razkriti ničesar...

Po par besedah z ribičem — mojim bivšim faranom —, ki me je prepoznal, sva se vrnila tiste štiri milje na samo misijonsko postojanko v Khari. Ko sem še tod misijonaril, te in take ceste ni bilo. Zato se mi je v tistih časih vsaka milja bodisi ob peklensko razgretih popoldnevih ali po pol- in celodnevih štrapacih 'per pedes apostolorum' — zdela brezkončna. Enkrat me je spremljevalec, ki je mašno opremo in druge pritikline nosil, malo proč od sedanje ceste (steza je tekla drugod), moral močiti z vodo od daleč prinešeno, ker sem se brez moči zvalil pod za spoznanje senčnato akacijo in se semintja valil — me je sonce le malo preveč poljubilo... Spomini in spomini! Nekje s prstom pokažem na kolibo ontran prekopa ob cesti, skrito med drevesjem in potisnjeno onstran muslimanskega pokopališča: 'Evo kočja katoličana!' Zame novo poglavlje spominov — prav tista kočja me je dostikrat videla.. za popotnika le bežen pogled.

Na misijonski postaji v Khari sva se najprej pozdravila z domačini misijonarkami. Bil je sv. Alojzij, god sestre predstojnice. Kar pripravljene so imele za naju cvetlične vence, čeprav niso vedele, da prideva, seveda tiste, ki jih je bila zjutraj dobila s. prednica za god... Še slika g. Julčka s s. prednico sem posnel z box kamero, ki sem si jo izposodil od p. Lojzeta v kolegiju. Lepo sva ji voščila, g. Julčeta je zanimalo luščenje riža, s katerim so bile dekleta ravno zaposlena. Bil je šole prost dan.

Pokazal sem mu staro dekliško šolo in — od daleč — novejšo, ki pa jo bo čez nekaj let nadomestila nova, moderna, za katero smo že pred dvema letoma (in tudi za deško) postavili temelje. Poleg sva še videla stari samostan, ki je zdaj dekliška spalnica, novi samostan (za katerega je g. Julij svoj čas poslal toliko 'čekcev'), pozdravila božjega Misijonarja v novi cerkvi (ugajala mu je menda posebno tista dvojna barvna okenska slika angelov z dolgimi perutmi, spomin gđč. Milice Žonta na v Koreji padlega brata Rafka). Potem sva se rokovala s kharijskim misijonarjem župnikom domačinom g. D'Souza, ki je rimski doktor cerkvene prava (jaz sem Khari muštral brez 'rinke' rimskih doktorjev) in kaplanom Belgijcem, ki je bil moj prvi naslednik, pa je čez par mesecev župnijsko breme odložil in je zdaj strašansko srečen kot kaplan, ker ima pač delo, ne pa vse peze skrbi misijonskega župnika.

Ja, ne smem pozabiti tudi zvonov g. Merkuna, obešenih v tisti kimajoči zvonik (kasneje in zdaj dobro pritrjen z žico). Zazvonili nama niso, samo blesteli so se s tako nizkega oporišča, da bi prav lahko vlite spominske besede bral.

G. Julija je potovanje v čeprav šele v jutranji vročini izdelalo. Namestili smo ga v položni smeri v 'škofovo' sobo (vsaka misijonska postaja ima gostinsko sobo,

ki jo ob pastirski vizitaciji seveda dobi škof in se po tem imenuje kar škofova soba). Vstal je le za kosilo in pojedel komaj za piščanca, pil tudi ni nič razen hladnega čaja. Rad bi mu bil pokazal, kako ljudje živijo in delajo v vasi, no, ta šmentana vročina je g. Julčka preganjala tako, da sva po kratkem razgovoru in čaju ob štirih popoldne spet odbrzela nazaj proti Kalkuti. Šlo je po drugi poti, ki se od tiste, po kateri sva prišla zjutraj, odcepi pri železniški progi (ki gre le še za eno postajo naprej) in sežigališču mrličev tik ob progi. Proga je tam zidana zelo visoko nad planjavo, a je kup pepela od goriva in ostankov sežganih trupel še mnogo višji... Vam se bo zdelo čudno, a je res, da se Indijec zgrozi ob misli na naš način pokopavanja, ker mu je sežiganje nekaj čisto naravnega.

Potem je šlo po krasni novi asfaltirani cesti v Diamond Harbour, ob reki Hugliju, svojih 25 milj daleč od Kharija proti zahodu. Večerni hlad, kot steklo gladka cesta in prijetna obrečna sapa, vse to naju je poživilo. Celo cesta iz D. Harbourja proti Kalkuti je bila v prejšnjih časih komaj dobra za volovsko vprego, po zadnji vojni so jo zelo popravili in razširili. Okrog pol poti do Kalkute se začne ozemlje ragapurškega misijona, kjer sem deloval tudi 10 let, predno sem bil premeščen v Khari. Od časa do časa sem g. Julčetu pokazal to in ono vas: evo, tamle smo postavili novo ccerkvico, tamle se je spreobrnila cela vas, tod sem s konjem hodil maševati, tule mi je konjič zbežljal, v tistile vasi smo ccerkvico obnovili, itd... Pokrajina, skozi katero sva z g. Julčetom brzela, mi je znana kot lastna dlan, neštotokrat sem jo preprečkal peš, na konju ali z bicikljem ali se dal porivati z bambusovim drogom na ozkem čolniču, medtem ko sem molil brevir, meditiral ali se učil bengalščine ali tudi bral... Takrat ni šlo po asfaltirani cesti, temveč v notranjosti v vodi in blatu, skozi vasi in preko prostranih polj, poleti poplavljenih, drugače razgretih. Čreda je v 10 letih narastla za en tisoč duš ob naravnem prirastku okrog 40 na leto. Prebivalci tega okrožja so bili najbolj pripravljeni za Kristusovo blagovest. Še zdaj vidim tiste tisoče, ki so mesec za mesecem hiteli v skromne ccerkvice na svete obrede in verouk, ali se za večje praznike zbirali okrog premajhne farne ccerkve v Ragapurju, tako da smo morali maševati v prostrani šolski dvorani, zidani leta 1940. V 80 vaseh sem imel raztresene vernike, s katerimi smo se čisto intimno poznali. Kako naj vse to opišem spremljevalcu g. Juliju v tistih minutah, ko sva brzela mimo in sem sam nekako znova doživljal vsa tista za duše tako plodonosna leta misijonarjenja v Ragapurju. Kesanja ali obžalovanja ni bilo nobenega. En sam krepak 'Tebe Boga hvalimo' bi bil najrajši zapel!

V bližini Kalkute sva se peljala mimo kovalnice drobiža. Mimo marmornate palače kraljice Viktorije, ki so jo Angleži za neizmerno težke milijone postavili, ko je dežela trpela glad in vsakovrstno pomanjkanje. Šlo je mimo splošne bolnišnice, kjer so nekoč šivali našega brata Lukana ali ga spet v red spravili, ko ga je nekdo z avtom ali kaj na motornem biciklju na cesti podrl. Šlo je mimo hiralnice 'Malih sester ubogih', ki so med vojno svoj zavod rešile vojaške rekvizicije s tem, da je sestra prednica šla naravnost v Delhi k angleškemu poveljniku generalu. Po šestih sva bila 'doma' v škofiji. Potem sva še ujela del blagoslova v čast sv. Alojziju in se udeležila slavnostne večerje, ki ji je prisostvoval tudi g. nadškof. Po večerji smo se Slovenci sestali v sobi patra Ehrlicha in je nazadnje prišel tudi p. Cukale, da pozdravi g. Julija. Slednji nam je marsikaj povedal o Vaših razmerah, o naših rojakih tam čez lužo, še kapljice nam je prinesel z letala, ki smo jo vso dali p. Jožetu Cukaletu, da si z njo preganja kronično slabokrvnost, oziroma priveže dušo in telo.

Kaj je g. Julče delal zadnje popoldne, tisto noč in v nedeljo 23. junija dopol-

dne pred odhodom na letalo, ne vem. Moral sem namreč že v soboto popoldne nazaj v Čandernagore, da drugi dan mašujem in pridigam. Vročina ga je pošteno zdelavala, tako da sem se kar nekaj bal, ker vem, kaj to pomeni, a mu tega seveda nisem nič omenil, da ne bi bilo še slabše. Indije ne pozna, kdor je ne okusi na lastni koži.

Še na zadnje naročilo g. Julčeta sem skoraj pozabil... ja, na "tiste krave". Po naročilu mu jih moram naslikane poslati, kako se potepajo in ovirajo promet po kalkuškkih ulicah.

Kakšne vtise je kaj g. Julče odnesel od tukaj, še ne vem, upam, da nam bo kmalu kaj povedal ali pa napisal. Žal mi je le, da smo mu mogli zaradi te hentane vročine tako malo pokazati, kako dejansko misijonarimo, kajti tisto, kar je videl, pač ni misijon, če izvzamemo malenkostne vtise iz Kharija. Za vsaj približne in globoke vtise bi bil potreben obisk par tednov. Taki obiski so pa za ne-Indijce možni le v suhi dobi, predno pritisne vročina. Pa je tudi takrat nevarnost ta, da obiskovalec potem vidi le lepe strani, senčnatih pa ne. Za pravilno presojo neizmerno težkega misijonskega dela bi moral živeti s kakšnim misijonarjem na isti postaji eno celo leto, potem šele bi videl in vedel, kakšen "business" je to. Nekoč sem g. nadškofu pri vizitaciji v Ragapurju rekel, da bi, če bi vedel, kaj me tam čaka, že prej ušel... Smejal se je in rekel: Tega pa sami ne verjamejte! Seveda ne, pokaže pa vendarle, kako in kaj. Sicer bi pa morda tudi g. Julij Slapšak, če bi vedel, kako se bo moral v Indiji kuhati, ne pristal na letališču v Dum Dum, bi si morda kakšno drugo smer izbral. Veseli nas, da je prišel in tudi, da je to indijsko pokoro srečno prestal. Na svidenje v Dum Dum — čeprav spet opolnoči — prihodnjič bom morda vendarle pripeljal s seboj slončka namesto avtomobila. To bo hec!

Tele jaslince je napravil naš misijonar Franc Rebol M. M. na Formozi svojim kitajčkom, s katerimi ga vidimo na sliki.

Vesele božične praznike in blagoslovljeno novo leto žele vsem misijonarjem in misijonarkam, vsem misijonskim dobrotnikom ter vsem bralcem „Katoliških misijonov“, posebno še našim poverjenikom „Katoliški misijoni“.

PO TATARSKIH DEŽELAH IN TIBETU

Spomini s potovanja po tatarskih
deželah in Tibetu v letih
1844 - 46

Spisal Régis Evarist Huc C.M.;
prireديل prof. Alojzij Geržinič.

Nadaljevanje.

14. POGlavJE

*Lamaserija Čogortan. — Lame - kontem-
plativci. — Knjiga o 42 točkah Budo-
vega nauka. — Pleme Si-Fan. — Jaki.
— Lamaistična legenda o nastanku ro-
dov. — Naša prehrana. — Delavci vrvi.
— Stevilni obiski — Klasifikacija ar-
golov. — Razbojniki. — Medicinska fa-
kulteta pride v Čogortan. — Tibetanski
zdravniki. — Odhod k Modremu morju.*

Za selitev iz Kunbuma v Čogortan nam je zadoščalo pol ure. Nekaj časa smo prečkali pusto pobočje visoke gore, nato pa se spustili v obsežno dolino, po sredi katere je tekel potok s še zamrzlimi bregovi. Dasi smo že bili v maju, so se prvi poganjki komaj upali na dan.

Namestili so nas v veliki sobi, v kateri so do prejšnjega večera še prebivali telički. Kljub velikemu čiščenju je bilo opaziti številne sledove teh prebivavcev. Vsekakor pa, smo bili v najboljšem prostoru lamaserije.

Čogortan je letna pristava medicinske fakultete. Malo pod poslopjem žubori potok; sekajo ga mnogi jezovi, ki jih postavljajo lame, da jim ženejo čukor — molitvene mlinčke. Na dnu doline in ob vzočju pobočij je videti črne šotore ljudi iz plemena Si-Fan in črede koza in jakov. Skalnata gora, ob katero je prislonjena

利
瑪
竇

lamaserija, služi za bivališča peterim lamam - kontemplativcem. Z njimi smo imeli pogoste stike, pa nismo mogli dognati, o čem razmišljajo v svojih duplinah. Zdi se, da molijo; ko se utrudijo, pa spe. Bili so dobrodušni in miroljubni.

Spodaj je živelo nekaj lam, katerih naloga je bila čuvanje poslopja in služba za črede. Včasih so naju prišli obiskat v sobo. S plašno in spoštljivo radovednostjo so občudovali najine knjige, še bolj pa jih je prevzelo, če so naju dobili med pisanjem.

Čogortan nama je silno ugajal. Bila sva tu popolnoma svobodna, predvsem pa rešena jarma Sandara Bradatega. V petih mescih sva se toliko priučila tibetanske, da sva se brez pomoči lahko lotila dela. Pregledovala sva prej sestavljene dialoge in predstavljala tibetansko knjigo z naslovom „Dvainštirideset točk Budovega nauka“. Ker sva imela krasne izdaje v štirih jezikih (tibetanskem, tatarskem, mandžurskem in kitajskem), sva hitro premagala težave, ki nama jih je nudil tibetanski tekst. Ta knjiga se pripisuje šakja - Muniju in je zbirka navodil in izrekov, ki naj ljudi, zlasti menihe, navajajo h krepostim. Iz Indije so jo prenesli na Kitajsko l. 65 — tedaj, ko se je budizem začel širiti po „Modrem cesarstvu“.

Kmalu sva morala nekaj časa žrtvovati tudi pastirstvu. Opazila sva, da se naše živali zvečer vračajo gladne in da hujšajo. Samdadžiemba jih je pač prignal v kak pust kraj in se ni več brigal zanje: ali je zaspal kar na soncu, ali pa je odšel pod črne šotore na klepet in na čaj. Najini ukori niso nič zalegli — njegov brezskrbni značaj se ni dal spremeniti. Ni bilo torej druge pomoči, kot da sama prevzameva pastirsko službo.

Sicer pa naju je vse nagibalo, da se nekoliko predava nomadskemu življenju. Ljudje iz plemena Si - Fan (vzhodni Tibetanci) so nomadi kot Tatarji. Vendar ne stanujejo v jurtah, podloženih s platnom; njihovi šotori iz črnega platna so po navadi šesterokotne oblike in se ne opirajo na nikak steber ali ogrodje, marveč na vrvi, pritrjene v neki razdalji od šotora na dolge palice. Podobni so velikanskim pajkom s trebuhom na tleh. Seveda so mnogo slabši kot tatarske jurte. Kjer se Si - Fan ustavijo, si napravijo okrog taborišča zid, visok štiri ali pet čevljev; v šotorih pa si postavijo trdna in lepo izdelana ognjišča. Ko se odpravijo drugam, porušijo te zidarske izdelke, s seboj vzamejo le največje kamne.

Vzhodni Tibetanci pasejo ovce, koze in jake (govedo z dolgo dlako). Jak (to je njegovo tibetansko ime) ali čang-mao-niu (kitajsko) ali sarlig (tatarsko) ali kruleče govedo (naziv, ki mu ga vzdevajo evropski naravoslovci) je čokat, dlako ima fino, bleščečo in dolgo, pod trebuhom mu seže do tal. Noge so podobne kozjim in so prav tako kot te spretne za plezanje po skálah. Kadar je jak dobre volje, maha z repom, ki se končuje v debel šop dlak. Meso je izborno, mleko slastno in maslo nad vsako pohvalo.

Nomadski Si - Fan se ločijo od Tatarov po bolj izrazitem obrazu in po večji odločnosti. So bolj bojeviti in živahni. Njihova taborišča odmevajo od smeha in pesmi. Kitajsko oblast prezirajo in ji odrekajo pravico do pobiranja davkov. Cele vasi se posvečajo razbojništvu prav do meja kitajskega cesarstva in mandarini se ne upajo pomeriti z njimi. Poleg pastirstva poznajo tudi nekaj obrti: pleto grobo platno iz jakovih dlak in ovčje volne.

Nekega dne sva obiskala starega pastirja. Povedal nama je zgodbo o treh velikih družinah človeštva, kot jo uče lame — poznavavci starine. V začetku je bil na zemlji en sam človek. Ni imel hiše ali šotora, saj ni bilo ne zimskega mraza ne poletne vročine. Niso ga pestili viharji ne dež ne sneg. Čaj je kar sam rasel po hribih in črede niso poznale strahu pred zvermi. Ta človek je imel tri sinove in ko je zelo star umrl, so se sinovi posvetovali, kaj narediti z njegovim truplom.

Ker se niso mogli zediniti, so si ga razdelili. Najstarejši je dobil glavo in roke; bil je prednik velike kitajske družine. Zato so se njegovi potomci proslavili v umetnostih in obrti in prvačijo v umnosti in zvijačnosti. Najmlajši, praoče tibetanske družine, je prejel oprsje. Zato so Tibetanci srčni, ne boje se smrti in se ne dajo podvreči. Tretji sin, začetnik tatarskih ljudstev, pa je dobil spodnji del očetovega telesa. Njegovi potomci so preprosti in plahi — so brez glave in srca. Njihova moč je v nogah in ježi.

V zahvalo za to zgodbo sva starcu povedala, kako je bilo s prvim človekom, z vesoljnim potopom, z Noetom in njegovimi tremi sinovi. Razveselilo ga je, ko je tudi tu našel tri človeške družine, zelo pa ga je presenetilo, ko je čul, da so Kitajci, Tibetanci in Tataři Semovi potomci in da je razen njih še nešteto ljudstev, Hamovih in Jafetovih potomcev.

Hranili smo se z mlekom, maslom in sirom in z divjačino, ki nam jo je vsak dan nosil neki lovec. Lamam je „črno meso“ prepovedano. Začudeno so gledali, kako jemo zajce, a so nam to pravico priznali, ker ni v nasprotju s predpisi naše vere. Skrbela pa sva tudi za rastlinsko hrano. Pod zemsko površino sva odkrila nekake drobne, zelo sočne in sladke krompirje. Spoznala sva tudi, kako okusna je poparjena mlada preslica in pa — kopriva. Pozneje so nam šle v tek gobe in jagode.

Toplota je nastopila šele julija. Tedaj zapade veliko dežja. Zemlja preide v nekako kipenje, živali poležavajo in ljudje čutijo po vseh udih neizrekljivo slabost. Si-Fan imenuje to dobo — traja kakšna dva tedna — dobo zemskih hlapov.

Takoj nato vse ozeleni. Naše kamele so se popolnoma ogulile. Bile so, kot da jih je kdo obril od glave do parkljev. Ponočj smo jih morali pokrivati, tako jih je zeblo. Čez štiri dni je pognala drobna, izredno fina, kodrasta dlaka, in čez dva tedna so bile spet oblečene. Vrgle so se na nabiranje zalog. V kratkem so se zre-dile in grbe so se jim trde dvigale na hrbtu.

Iz odpadle dlake sva po navodilih izurjenega lame začela plesti vrvi, ki nam bodo služile na dolgem potovanju. Samdadžiamba se je zadovoljeval z opazovanjem dela. Ni mogel razumeti, kako se človeka takih duševnih sposobnosti moreta ponižati k temu delu. Povedala sva mu, da se je tudi sv. Pavel ukvarjal s podobnim. Tedaj se je Samdadžiamba v hipu odpovedal lenobi in se goreče vrgel na pletenje vrvi. Izkazalo se je, da je odličen tkalec in tako je njemu pripadlo mesto ravnatelja naše vrvarne.

Poletje je privabilo v Čogortan mnogo izletnikov iz lamaserije Kunbum. Naša soba je postala kot romarski kraj. Posebno sva se razveselila tistih, ki so se že v Kunbumu živo zanimali za krščanstvo. Zdaj so želeli novih pojasnil in pomoč v dvomih in težavah. Kakšno veselje je napolnilo najini srci, ko sva videla te budistične menihe spoštljivo izgovarjati sveti imeni Jezusa in Marije in pobožno moliti obrazce, ki sva jih naučila. Ne dvomiva, da jim je dobri Bog poslal pastirje, ki so te blodeče ovce pripeljali v pravi hlev.

Med izletniki je bilo mnogo Tatarov. Z neizrečenim veseljem so se predajali nomadskemu načinu življenja. Kot otroci so tekali po preriji in se šli igre in se ruvali, kar jih je spominjalo na domače kraje.

Ne manj zanimivi so bili lame, ki so se organizirano vrgli na pobiranje argo-lov (živalskih odpadkov). To izključno kurivo v teh predelih se deli v štiri vrste. Najboljši so kozji in ovčji odpadki. Lepljiva snov v njih daje ognju presenetljivo vročino. Druga vrsta so kamelji argoli: lahko gore in z lepim plamenom, vendar ne dajejo toliko vročine kot prvi. Na tretjem mestu so kravjeki. Če so dobro posušeni, radi gore in ne dimijo. To je skoro edino kurivo po tatarskih deželah in

Tibetu. Najslabši so konjski odpadki. Dajejo hud dim in takoj pogore. So pa koristni za podkurjenje: pomagajo, da se drugo kurivo prej vname.

Edina stvar, ki je prebivavcem doline pri Čogortanu povzročala skrbi, je bil strah pred razbojniki. Par let prej so pridrli sem, opustošili vso deželo in odvedli črede. Sredi avgusta so se začeli množiti glasovi o nevarnosti napada. Uprava lamaserije Kunbum je poslala v Čogortan enega velikega lamo z dvajset študenti fakultete molitev. Povzpeli so se na najvišjo goro v obližju in tam dva dni opravljali molitve s spremljevanjem glasbe. Postavili so tudi majhno piramido in nanjo pričvrstili zastavo s tibetanskimi molitvami. Nato so se vrnili v Kunbum v pričravanju, da so razbojnikom postavili neprehodno oviro.

Pastirji kljub temu niso bili pomirjeni, temveč so lepega dne odšli s čredami in prtljago v varnejši kraj. Tudi nas so vabili s sabo, pa smo rajši ostali, saj v puščavi je vsak kraj enako varen. Razen tega smo bili uverjeni, da prav zaradi odhoda čred razbojnikov ne bo sem. Po kaj pa naj pridejo?

Tako smo nekaj dni uživali popolno samoto. V začetku septembra pa je dolina spet oživila. Prišli so lame z medicinske fakultete, da nabero zdravilna zelišča. Vsak dan so se po skupni molitvi in zajtrku (čaj z maslom in ovsena moka) razpršili pod vodstvom profesorjev po gorah in se obloženi z vejami, travami, koreninami vrnili šele proti večeru. Nabiranje in sortiranje je trajalo dva tedna. Vsak študent je dobil nekaj malega zase, največji del pa je postal last fakultete. Tam rastline presuše ob ne prehudem ognju in jih stolčejo v prah. V majhnih količinah jih zavijejo v rdeč papir z etiketo in tibetanskim napisom. Romarji kupujejo ta zdravila po strahotnih cenah. Posebno Tataři se nikoli ne vrnejo domov brez krepke zaloge; njihovo zaupanje v vse, kar pride iz Kunbuma, je neomejeno. Po svojih prerijah in hribih bi mogli dobiti ista zelišča in korenine, a kakšna je razlika med njimi pa med temi, ki so zrastle v deželi samega Cong - Kaba!

Tibetanski zdravniki pripisujejo človeškemu telesu 440 bolezni in njihove knjige, ki se jih na fakulteti uče na izust, govore o teh boleznih, o njih znakih in o sredstvih zdravljenja. Polne so nejasnih aforizmov in različnih receptov. Lame nimajo toliko strahu pred krvjo kot kitajski zdravniki; včasih puščajo kri in nastavljajo pijavke. Največjo važnost pa prisojajo pregledu seča. Izvrsten zdravnik mora biti sposoben, da ozdravi bolnika, ne da bi ga videl — samo po pregledu seča.

Konec septembra (1848) so nam sporočili, da je tibetansko odposlanstvo dospelo v Tang - Keu - Eul. Takoj smo se torej začeli pripravljati, da se mu pridružimo. V Kunbumu smo si nabavili hrane za štiri mesece: pet „opek“ čaja, dva ovčja meha masla, dve vreči moke in osem vreč cambé (pražena ovsena moka). Nasvetovali so nam tudi zalogo česna, katerega uživanje naj nas varuje pred strupenimi izparinami nekaterih gora. Kupili smo še eno kamelo in enega konja ter najeli mladega lamo za poganjača.

Izmenjala sva množico hat z znanci v Kunbumu in Čogortanu, nato pa smo se odpravili proti Modremu morju. Od Čogortana do Kuku - Noora smo imeli štiri dni poti. Šli smo mimo male lamaserije Tansan, postavljene v krasno dolino sredi venca gora. Nato je šla pot po široki planjavi, polni mongolskih šotorov in čred. Med njimi sta dve lami na konju pobirala miloščino. Pred vsakim šotorom sta zatrobila na morskega polža in iz šotora so jima pomolili hlebček masla.

Pokrajina je postajala vedno bolj rodovitna. Prispeli smo na bogate pašnike Kuku - Noora. Rastlinje je segalo kamelam do trebuha. V daljavi smo zagledali kot srebrn trak in nad njim bele hlapove. Poganjač nam je povedal, da je tam Modro morje. Pospešili smo ježo in postavili šotor nedaleč od obale. (Sledi)

misijonsko zaledje

MISIJONSKA NEDELJA V ARGENTINI

Na praznovanje svetovne misijonske nedelje, predzadnje v oktobru, precej vpliva okolnost, da se slavi tik pred praznikom Kristusa Kralja, zadnjo nedeljo v oktobru. Idejno ta bližina ne moti, ampak celo dviguje oba praznika. Na Misijonsko nedeljo se spominjamo razširjenja Cerkve v svet, na praznik Kristusa Kralja pa proslavljamo Kristusovo vladarstvo v svetu. Če naj bo Kristus priznani kralj sveta, mu je treba svet najprej osvojiti. Naše misijonsko geslo: Svet Kristusu, Kristusa svetu!, ki ga zlasti na Misijonsko nedeljo poudarjamo, je predhodno klicu „Živel Kristus Kralj“ v svetu!

Neprilična je pa ta bližina dveh praznikov pod vidikom zunanjih proslav, ker je težko organizirati dve eno za drugo in tudi pričakovati polno udeležbo pri eni in drugi. V Argentini rešujemo ta problem leto za letom tako, da ali obe zunanji proslavi združimo, kadar imamo obema idejama primerni proslavni program, kot je bilo na primer lani z uprizoritvijo drame „Kakor v nebesih tako na zemlji“ (Hochwälderjev „Sveti poskus“), ki obravnava problem misijonske akcije in kraljestva božjega na zemlji na sploh; ali da na misijonsko nedeljo pripravimo krajevne misijonske proslave po večjih središčih, proslavo Kristusa Kralja naslednjo nedeljo pa skupno za vse; ali končno, da se za misijonsko nedeljo napravi skupna oderska proslava, za Kristusa Kralja pa skupna cerkvena proslava.

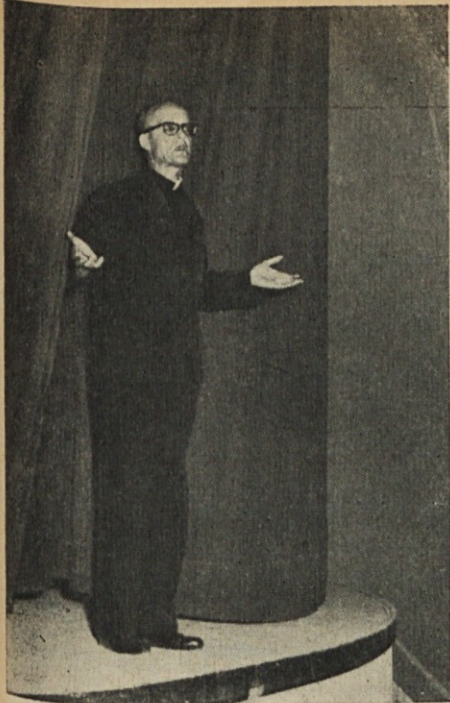
Letos sta na primer bili proslavi teh velikih praznikov vesoljnega apostolata zamišljeni v tej tretji obliki. Za Misijonsko nedeljo je bila poleg misijonskih pridig pri dopoldanski službi božji, popoldne v dvorani Slovenske hiše v Buenos Airesu misijonska proslava z dvema točkama. Po toplem pozdravu predsednika argentinske Misijonske zveze Marjana Lobode, je imel priložnostni govor provincial jugoslovanske province Misijonske družbe sv. Vincencija Pavelskega — lazaristov France Jereb CM, ki se je prav tedaj mudil na obisku sobratov v Baragovem misijonišču in ki je vedel govoriti o misijonih iz svoje bogate izkušnje 20 letnega misijonarjenja na Kitajskem, nato pa je Slovensko gledališče uprizorilo tridejanko „Viharji v dušah“.

Vizitator Jereb CM je govoril tri četrt ure pod naslovom: „Kako se gradi Cerkev“. Začel je z razlago ideje, nato pa je z njemu svojskim darom pripovedovanja odkrival podrobnost gradnje Cerkve v njegovi verski občini na Kitajskem. Simpatična osebnost, duhovita beseda, zanimiva tvarina, pa dejstvo, da je 20 let delal v misijonih in da je zdaj višji predstojnik teh, ki v zamejstvu vodijo delo misijonskega zaledja — to vse je dalo govornikovim izvajanjem še posebno privlačnost in pomembnost in je pomenilo res izredno misijonsko doživetje.

Igra „Viharji v dušah“, ki je govoru sledila, se je prvič predvajala v slovensčini. Obrnili smo se na dr. Rafka Vodeba v Rimu s prošnjo, da nam poišče kako novo misijonsko dramsko delo, ki bi prišlo v poštev za slovenske misijonske prireditve. Naprošeni nam je poslal tiskano delo, ki ga je v italijanščini napisal Enrico Basari in nosi podnaslov „misijonska drama“, izdalo pa je knjigo vodstvo Duhovniške misijonske zveze v Rimu. Prosil smo Ruda Jurčeca, da nam je delo prevedel, Slovensko gledališče pa, da ga je uprizorilo, pod vodstvom režiserja Maksa Borštnika.

„Viharji v dušah“ prav za prav niso tipično misijonska drama, pač pa močna duhovna drama. Nje problematika ni toliko misijonska, ampak splošno verska: Do kam naj seže vseodpuščajoča evangeljska ljubezen do bližnjega. Dušni pastir delavskega taborišča pri gradnji železniške proge v Boliviji koncem prej-

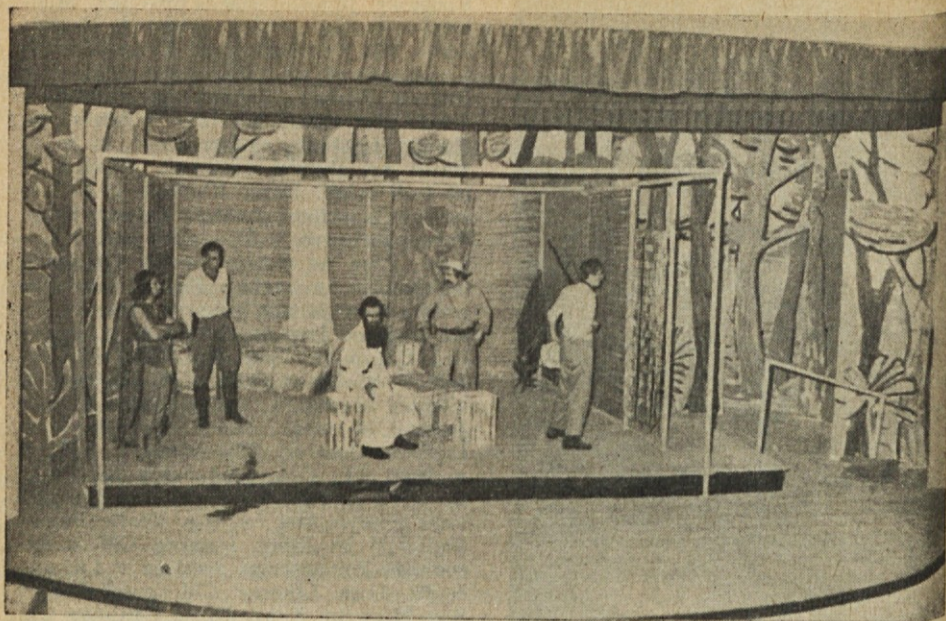

Vizitator jugoslovanske province Misijske družbe — lazaristov g. France Jereb CM, bivši 20 letni kitajski misijonar, govori na misijonski proslavi v Buenos Airesu. Spodaj ga vidimo v družbi slovenskih lazaristov v Argentini, članov jugoslovanske province, ki so se zbrali na skupen sestanek. Navzoč je bil tudi msgr. Janez Hladnik, ki je slovenske lazariste povabil, da sprejmejo dušnopastirstvo v Slovenski vasi v Lanusu, kjer je potem zraslo Baragovo misijonišče in cerkev Marije Kraljice, pred katero je tudi posneta spodnja slika. Sede od leve na desno: č. g. Franc Buh CM, zdaj superior v Salto pri Córdoba, č. g. Janez Petek CM, superior in vikar v Slovenski vasi, vizitator France Jereb CM, msgr. Janez Hladnik, č. g. Ladislav Lenček CM, urednik KM, č. g. Ivan Jan CM, prokurator Bar. mis. Stoje: č. g. Tine Vrečar CM iz Baragovega misijonišča, č.č. g.g. Franc Reberšček CM in Janez Jeretina CM iz narodnega romarskega svetišča v Lujanu, č. fr. Ivan Likozar CM, subdiakon v San Miguelu, č. br. Janez Grabnar CM iz Slovenske vasi in č. br. Lojze Imperl iz centralne hiše v Buenos Airesu.

Pogled na pozorišče igre „Viharji v dušah“. Učinkovita scena z močnimi lučnimi efekti je pripomogla k velikemu uspehu uprizoritve, o kateri objavljamo še več slik na tretji strani ovitka; izdelal jih je Janko Hafner.

šnjega stoletja, ki je obenem tudi misijonar domačinom — Indijancem, prepriča bolj s svojim zgledom kot z besedo taboriščno vodstvo, da odpusti kazen ubijalcu, o katerem se potem izkaže, da je misijonarjev rodni brat. Zgodba o vseodpuščajoči, vse premagujoči in božjo milost donasajoči krščanski ljubezni do bližnjega.

Odličnemu režiserju, najboljši naši igralski skupini in scenografu se je posrečilo dramo predstaviti v popolnosti, kakor si je v naših razmerah skoraj večje ne moremo misliti in ne upamo želeti. Seveda je bilo mogoče to doseči le z nepojmljivimi žrtvami. Če če hočeš površno predstaviti kako odersko delo, zahteva to veliko časa in truda ter napora; če pa hočeš doseči uprizoritev, ki že dosega raven poklicnega gledališča, ne smeš šteti žrtev, energij in sredstev... In to je bil primer tudi ob letošnji uprizoritvi za Misijonsko nedeljo, zato pa tako umetniški kot moralno-misijonski uspeh nista izostala.

Že imenovanemu režiserju Maksu Borštniku, pa nastopajočim: Cirilu Markežu, Božu Vivodu, Lojzetu Rezlju, Jožetu Černaku, Jožetu Žaklju, Stanetu Jerebiču, Maksu Nosetu in Fridu Bezniku, dalje scenografu mojstru Ivanu Bukovcu, pa inšpicijentu Tinetu Debeljaku ter sodelavcu Janezu Kačarju, kakor tudi šepetalkama Alenki Jenko in Milici Hribar — v imenu Slovenske misijonske zveze iskreni Bog povrni!

Slovensko dušno pastirstvo je Misijonsko zvezo povabilo, da je predstavo ponovila naslednjo nedeljo, praznik Kristusa Kralja, ko je drama doživela podoben uspeh.

PREDAVANJE O SLOVENSkih MISIJONARJIH MED ROJAKI NA EZEIZI PRI BUENOS AIRESU

Spet so si rojaki, bivajoči v bližini največjega argentinskega letališča "Ezeiza", želeli videti slike o slovenskih misijonarjih in čuti kaj novic o njih. Zato so povabili na predvečer misijonske nedelje urednika „Katoliških misijonov“, da je prišel med nje in jim v poldrugournem predavanju pokazal skioptične slike vseh slovenskih misijonarjev in misijonark. Predavanja sta se udeležila tudi v bližini delujoča slovenska župnika čč. gg. Štefan Novak in Franc Burja OFM, ki sploh rada prideta med rojake tega okoliša. Ob tej priliki so zbrani darovali za slovenske misijonarje 2.000.— pesov. Vsem, zlasti organizatorju Luku Milharčiču in plemenitemu gostitelju Muserju in družini iskrena hvala za misijonsko ljubezen in pomoč!

MISIJONSKA PROSLAVA V MENDOZI

Nad 1.000 km. so oddaljeni od slovenskega argentinskega središča rojaki v Mendози, a duhovno so povsem povezani z ostalimi rojaki, po zaslugi dušnega pastirja Jožeta Horna in več čudovito požrtvovalnih javnih delavcev, ki jim je krščansko kulturni podvig mendoških Slovencev velika skrb in ljubezen.

Za letošnjo misijonsko nedeljo so nameravali uprizoriti igro „Gospodova ura“, a se jim je načrt izkazal zaenkrat za neizvedljivega radi priprav za bližnji Mladinski dan. V nadomestilo jim je pa dušni pastir povabil urednika „Katoliških misijonov“, ki je res prišel med nje iz oddaljenega Buenos Airesa za praznik Kristusa Kralja.

Najprej je obiskovavec v Slovenskem domu zbranim šolarjem tako mimogrede, pokazal skioptične slike iz Slovenije. Nato pa je imel za vse rojake zvečer skioptične slike o vseh slovenskih misijonarjih. Drugi dan, na praznik so se rojaki v skoraj polnem številu zbrali k popoldanskim maši s pridigo o položaju Kristusovega kraljestva na zemlji, potem pa so se podali spet v dvorano, kjer je zbor pod vodstvom prof. Boža Bajuka najprej zapel nekaj priložnostnih pesmi, nato pa je urednik KM pokazal nad 140 skioptičnih slik iz življenja in delovanja Cerkve na Formozo, posebej pa še slike o delu dr. Janeža tamkaj. Na koncu se je predavatelju iskreno zahvalil za misijonski obisk č. g. dušni pastir Horn, ki mu je tudi izročil zbirko rojakov za kritje potnih stroškov in še lepo vsoto v pomoč slovenskim misijonarjem.

Dušnemu pastirju, gostitelju, misijonskemu poverjeniku Maksu Ovcjaku in njegovim gospej, ter vsem plemenitim, za misijone vedno vnetim mendoškimi rojakom naj to misijonsko gesto ljubi Bog bogato poplača!

14. MISIJONSKA VELETOMBOLA

10. JANUARJA, V ARGENTINI

To bo že 14. tovrstna preditev slovenskih rojakov iz Buenos Airesa in okolice v pomoč slovenskim misijonarjem. Zadnja 13. je prinesla z obrestmi vred okrog 1.000 dolarjev, kar pomeni največji dosežek nabiralne akcije za slovenske misijonarje med zamejskimi Slovenci. Ker je geslo vsake akcije: Vedno naprej, vedno višje. . . , zato bomo s prihodnjo veletombolo skušali ne le doseči lanski uspeh, ampak ga prekositi, kar pa ne bo tako lahko, kajti dolar je postal tu draga stvar in je treba kakih 170 pesov za enega odšteti, se pravi, da bi morala letošnja prireditev prinesiti nič manj kot 170.000 pesov čistega za slovenske misijonarje.

Kako ta cilj doseči? Saj posamezniki ne morejo kaj več sodelovati — je pomislek. A je še druga pot: Več sodelavcev, več udeležencev! Če je bilo na doseda-

njih veletombolah okrog 1.500, jih mora priti na bodočo kakih 2.000! Zato pa je treba dati letošnji tomboli kako novost, posebno privlačnost — tako so prav sklepali organizatorji in tudi to privlačnost zamislili:

Ob priliki veletombole bo ŽIVA MISIJONSKA RAZSTAVA, to se pravi, velike misijonske ideje in prizori bodo predstavljeni obiskovalcem na pester način: otroci slovenskih tečajev s svojimi učiteljicami in sodelavci jih nam bodo pripravili! Zamišljenih je 12 slik: Jezusova misijonska oporoka, sv. Frančišek Ksaverij, Mala Cvetka (oba kot nebeška zavetnika svetovnega misijonstva), slovanska apostola sv. Ciril in Metod, indijanski škof Baraga, misijonar uči krščanski nauk, misijonar krščuje, misijonarke v šoli, misijonarke na obisku v vasi. Družba sv. Detinstva ugandski mučenci in Kraljica misijonov. Računamo, da bo prizore predstavljalo kakih 200 slovenskih otrok ter bo stvar res nekaj novega, posebnega, zanimivega in misijonsko vzpodbudnega. Poleg tega bo taka posebnost na misijonski veletomboli gotovo privabila vsaj 500 udeležencev več kot sicer, in če bo vsak od njih kupil povprečno 3 tombolske tablice, bo 1.500 tablic več prodanih, kar zneso 45.000 pesov dobička več, ki nam bo pomagal kriti valutno razliko in doseči tudi letos lepi cilj: 1.000 dolarjev za vse slovenske misijonarje in misijonarke!

Že zdaj prosimo vse rojake, zlasti pa vse bralce „Katoliških misijonov“ za sodelovanje! Enkrat na leto Vas prosimo za slovenske misijonarje, tedaj priskočite na pomoč! Darujte dobitke ali denar zanje, pridite sami na prireditve in privedite prijatelje seboj! Tisti, ki ste posebno zavzeti, bodite vneti propagandisti čim večje udeležbe: Vsaj 2.000 nas mora priti skupaj! Slovenski misijonarji zaslužijo to pozornost in ljubezen rojakov v Argentini!

ZNAMKE ZA MISIJONE

O MISIJONSKI ZNAMKARSKI AKCIJI POROČA Č. G. KAREL WOLBANG CM, USA.

(Nadaljevanje)

SREDSTVA MZA

Svoj namen dosega MZA z raznimi sredstvi, duhovnimi in gmotnimi. Člen III. Pravil Misijonske znamkarske akcije jih navaja v štirih točkah:

1. *Molitvena povezanost sodelujočih kliče božji blagoslov nad vse članstvo in vedno novih milosti nad delo slovenskih misijonskih pionirjev po svetu. Vsi sodelujoči goreče molijo in darujejo sv. obhajilo za nove misijonske poklice v lastnih družinah, v svojem okolju in po vsem svetu v celotni sveti Cerkvi. Vseobsegajoči duh krščanske ljubezni nalaga sodelujočim dolžnost moliti posebno za številno in sveto formacijo domače duhovščine v misijonskih deželah.*

2. *Vzgojno MZA oblikuje duha sodelujočih z osebnim stikom med njimi, z okrožnicami, pismi in članki v mesečniku Katoliški misijoni. Gorečnost in iznajdljivost pridobiva MZA vedno novih sodelavcev med misijonskimi prijatelji po svetu.*

3. *Materialno MZA redno zbira po svojih sodelavcih rabljene znamke, kot tudi posamezne nove in četvorčke (plate blocs) in cele pole ter denarne darove za misijonsko poštino ter pomoč misijonarjem. Iznajdljivosti posameznikov je pripuščeno iskanje vedno novih, dovoljenih in upravičenih virov misijonske pomoči.*

4. *Vatikanski odsek MZA je dostopen sodelujočim posameznikom, ki so pripravljeni žrtvovati, kadarkoli jim je to mogoče, še tako skromni znesek v denarju za nabavo koristnih vatikanskih znamk v večjo pomoč misijonarjem.*

Nedvomno je molitvena povezanost sodelavcev v MZA v prvem letu obstoja priklicala že mnoge milosti nad sodelujoče, njih družine, poklicno delo posameznikov ter nad naše slovenske misijonarje in misijonarke po svetu. Marsikje se že kažejo pri doraščajočih otrocih znaki ljubezni do misijonskega poklica in zanimanje zanj.

Stik med sodelujočimi se je poglobil in pomnožil, kar krepi navdušenje in pospešuje razvoj celotne misijonske dejavnosti. Olajšuje pa tudi sodelujočim prenašati dnevne težave vdano, saj pri odkrivanju mnogo večjih križev misijonskega okolja, nehote vsak hitro opazi, da njegovi problemi le niso tako veliki in neznosni.

Gmotno je MZA šele gradila svoje temelje. Rabljene znamke nekateri že več let pošiljajo. Eni jih očistijo in sami sortirajo, kar je seveda najboljše za uporabo. Drugi pošljejo kar znamke na papirju, odrezane od kuvert s primernim robom. Tudi take pridejo zelo prav za mešanico, ki gre v prodajo filatelistom v primernih količinah na tehtnico.

Tudi četvorčke in posamezne nove znamke vedno kdo spravlja in MZA daruje. Sem in tja kdo žrtvuje tudi kak denarni dar za MZA na splošno ali za vatikanski odsek posebej. Verjetno zgledi vlečejo.

Dogovarjanje pa rodi tudi večjo iznajdljivost pri iskanju načinov za novo misijonsko pomoč. Občudovanja vredno je bilo opazovati, kako so v enem kraju s šivanjem sodelavke znatno podprle skrajja tako prazno blagajno MZA. Nekaj so dodali kuponi in misijonsko čuteče gospodinje, ki so jih za misijone žrtvovale. Celo prijetna tombola ob družabnem kramljanju ob obisku v družini je prinesla nekaj za MZA.

Zanimivo je tudi, da so razni sodelavci v MZA obenem zelo goreči misijonski dobrotniki. Nekateri že leta vzdržujejo svojega bogoslovca. Drugi ne zamudijo prilike, da bi še koga pridobili in sami sodelovanje izboljšali, če se jim prilika ponudi. In najbolj razveseljivo je dejstvo, da sodelovanje lepo napreduje med materami s številno družino. Amerikanci imajo pogovor: „Če hočeš kaj izpeljati, obrni se na človeka, ki je zelo zaposlen.“ Običajno res taki najdejo še vedno čas tudi za misijone.

(Sledi)

V NOVI LETNIK

Hvaležni Bogu in vsem sodelavcem, pa tudi naročnikom in dobrotnikom, ki list gmotno vzdržujejo, zaključujemo pričujoči letnik.

V novi letnik stopamo z zaupno prošnjo do vseh, zlasti do Boga, da nam še vnaprej stoje ob strani.

Ostati nameravamo pri enaki vsebini in tudi pri enaki naročnini, razen v Argentini, kjer jo moramo radi neprestanega razvrednotenja pesa spet dvigniti za 100 pesov, se pravi na 400 pesov.

Silno smo hvaležni vsem, ki so nam že doslej pomagali vzdrževati list s podporo ali dosmrtno naročnino, in tistim, ki so darovali v listov tiskovni sklad. Oboje lepo prosimo, da tudi letos tako podro naš misijonski list, vse ostale pa vabimo k njih posnemanju, v kolikor pač mogoče.

Posebno se priporočamo tudi, da nam pridobite med znanci in prijatelji navih naročnikov, katerih vsak pomeni trajno okrepitev lista. Če bi bilo več naročnikov, bi bil lahko list veliko bogatejši in lepši.

V novem letu torej — na svidenje!

SVET KRISTUSU, KRISTUSA SVETU!

Uredništvo in uprava
„Katoliških misijonov“

MISIJONSKI DAROVI

ZA BAR. MISIJONIŠČE IN CERKEV MARIJE KRALJICE

Argentina: Druž. Rot, 500; N.N., 200; N.N., 250; druž. Hladnik Ignacij, 2000; g. Zajc Anton st. 500; druž. Campa, 1000; druž. Devjak, 500; druž. Virant-Jan, 1000; g. Rauh, ob poroki, 2000; druž. Koprivnikar Alojzij, 500; vsi iz Lanusa. Druž. Milharčič, Ezeiza, 1000; N. N., 1350; N. N., Luján, 860.

V SKLAD SLOV. MISIJONARJEV

Argentina (v pesih): Rojaki iz Ezeize, ob skiopt. predavanju, 2000; N. N., iz Ramos Mejía, 1000; Benjamín Tičar, 100; N. N., Lomas del Mirador, 1000; Emil Cof, 150; N. N., 100; Japelj Tone, Miramar, za o. Jožeta Cukale S.J., 370; N. N., iz domovine, za s. Alojzijo Šteh in njihovo novo cerkev, 3500; vikarijski misijonski odsek Slovenske vasi za g. Staneta Pavlina SDB, 1700.

Nemčija: Rojaki po č. g. Turku 440 DM.

Avstralija: Po g. Francu Vrabcu Marija Zai, dva funta; Ivan Kovačič, 1 f.; Jože Ceglar, 1 f.; Tone Šverko, pol f.; Jože Šterbenc, 10 avstr. funtov za Ivana štanta C.M.

Kanada: Za slovenske misijonarje, ki delujejo med gobavci (poslano Ivanu štantu C.M. na Madagaskar) darujejo po g. Amaliji Pavlin Slovenci in Hrvatje iz Kirkland Laka (v kan. dolarjih):

Mrs. Mr. Fr. Klemenčuk, 2; Mrs. Mr. John Merhar, 1; Mrs. Fajdiga, 2; Mr. Mrs. Grebenc (slabo čitljivo), 1; Mrs. Mr. Toni Lavrič, 2; Mr. Mrs. Joe Wessel, 2; Mr. Mrs. F. Hrbolich, 2; Mrs. John Stark, 2; Mrs. John Mavrinoč, 1; Pauline Debeljak, 1; Mr. Mrs. Malich, 1; Mrs. Mary Račič, 2; Mr. Mrs. Hoedl, 1; Mrs. Mr. Joe Mihelčič, 2; Mr. Nick Spahich, 1; Joe Coholič, 1; L. Hrbolich, 1; Mr. Mrs. A. Pavlin, 9.50; Mr. Mrs. Brogovich, 1; Mrs. Katie Kuzma, 0.50; Petkovič, 0.50; Mrs. Mary Novak, 1; Mrs. R. Bogdanič, 1; Ivana Rauch, 1;

Mrs. Mary Corak, 5; Mrs. E. Melmlich, 2; Mr. Mrs. John Burkovich, 1; Mrs. Quigly, 1; Mr. Mrs. S. Rački, 1; Ivan Dimitrovich, 1; Mr. Marušič, 4; Mr. Zrinko Marušič, 2; Mr. Frank Pir, 2; Mrs. Joe Wintar, 2; Frank Pavič, 2; Albin Balkovec, 5; Mrs. Mr. Prevec, 2; Mrs. Kastelic, 1; Mr. Mrs. Žagar, 2; Mr. Mrs. Mihelčič, 2; Mrs. Mr. Ambrožič, 1; Mr. Mrs. Malevich, 3; Union Baking Co., 2; Mrs. Pavlina Branišek, 1; Mrs. Lončer, 1; Mrs. Hočevar, 0.50; Mrs. Wessel, 0.50; Mr. Mrs. Novak, 2; Frank Pevček, 1; J. Kraje, 1; M. Bukovec, 1.

Popravek: V eni zadnjih številok objavljeni dar o. Lojzetu Demšarju v znesku 42 dolarjev je daroval dr. Franc Puc in ne dr. Puš, kot je bilo pomotoma objavljeno.

DŠV in DSD V ARGENTINI (v pes.):

Mele Ivan, Lanus, 100; Lojze in Albina Sedej, Ramos Mejía, 150; Benjamín Tičar, Ramos Mejía, 50; Mozetič Aleksander iz Gorice, 500 Lir.

V TISKOVNI SKLAD KM

Ivan šinkovič, Kanada, 2 dol.; Zdravko Reven, Avtrija, 154 pesov; Cesar Jože, Slovenska vas, Arg., 100 pes.; Golljevšček Franc, Slov. vas, Arg., 50 pesov.

ZNAMKE ZA MISIJONE

Franc Likozar, San Justo, Franc Reberšček C.M., Luján, č. g. Stanko Skvarča, Luján, Frančiška Radulovič, USA, prof. Božidar Bajuk, Mendoza, Dušnopastirska pisarna v Buenos Airesu.

ZA MISIJONE (Argentina, v pesih):

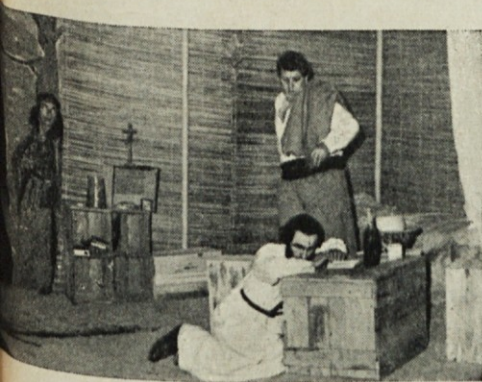
Družina Goršič, San Justo, 500; Helena Klemenčič, Carapachay, 500; Nestor Königsberg, Luján, 50; Zakrajšek Marija, San Justo, 100; Ga. Trpin, 100; Družina Virant-Jan, 500; Ga. Krajnik, La Reja, 500.

VSEM ISKRENI BOG PLAČAJ!

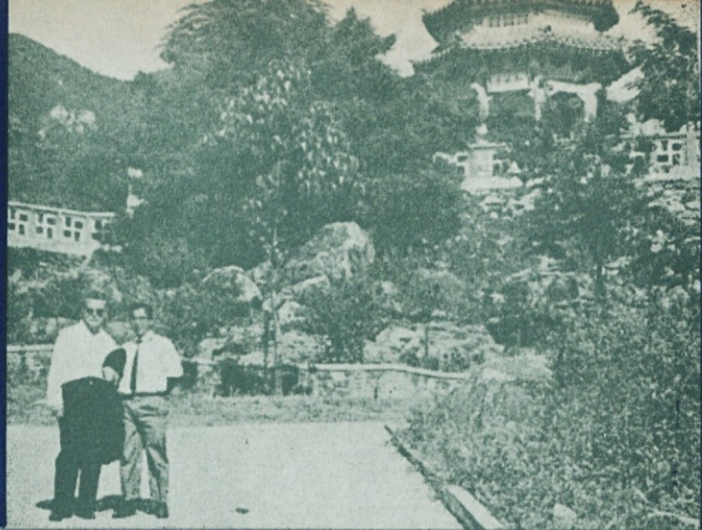

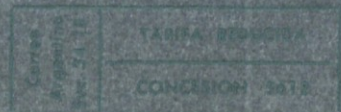
Slike iz igre „Viharji v dušah“

Slika na prvom planu
 je iz 1928. u parku Gu-
 fole S. S. i njegovih
 prijatelji. — Spodaj na
 lijev strani, na novom
 ulazu u Korijenski
 gro, vidi se na ulazu u
 Krievija Pira, O.S.U. u
 Sjeveru.

Registra de la Prop. Int. No. 228.74
 Director responsable, Ingeniero Tomás
 Domínguez legal, Córdoba, 1907.
 Buenos Aires.

Slika na desnoj strani
 Pavila S.D. (levo) i de-
 molirana na prehodu u
 pogonikim templjem. Sp-
 doj lijev stranici i Ja-
 son Guderjem S.D. i pred-
 krom pogonika boginje.

